

**TÜRKİYE VE AFRİKA ÜLKELERİ DİPLOMATİK TEMSİLCİLERİ
ORTAK
STRATEJİK VİZYON GELİŞTİRME PROJESİ**

**I. ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU
“KÜRESEL VE BÖLGESEL SORUNLARIN
TÜRKİYE VE AFRİKA ÜLKELERİNE YANSIMALARI”**

EDİTÖR

Uzm. Ufuk TEPEBAŞ

* Sonuç Raporu: 1-24, Final Report: 25-48

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	3
KÜRESEL VE BÖLGESEL SORUNLARIN AFRİKA ÜLKELERİNE VE TÜRKİYE'YE YANSIMALARI	5
AFRİKA ÜLKELERİ - TÜRKİYE DİPLOMATİK TEMSİLCİLERİ ORTAK STRATEJİK VİZYON GELİŞTİRME TOPLANTISI İÇİN GELECEĞİ BELİRLEYECEK MEYDAN OKUMALAR VE İMKÂNLAR ÜZERİNE DÜŞÜNCELER	10
TÜRKİYE'NİN AFRİKA'YA YÖNELMESİNDE KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ	15
AFRİKA TOPLANTISI SONUÇ BÖLÜMÜ: GÖRÜŞ VE ÖNERİLER	21
ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ	23

SUNUŞ

Uluslararası ilişkiler konusunda çok hızlı gelişmelerin yaşandığı günümüz dünyasında Afrika ülkeleri, bir taraftan kendi aralarında gerçekleştirdikleri bütünleşme hareketlerinin daha etkin olması için gayret gösterirlerken, diğer taraftan kıtalararası etkileşim içinde de söz sahibi olmalarının önemini ısrarla belirtiyorlar. Zaten son yıllarda çok boyutlu karşılıklı ilişkiler için atılan adımların temelinde bu gelişmeleri yakından görmek mümkündür.

İçine kapalı toplumlar ve ülkeler, 20. yüzyıla ait bir olgu olarak tarihin sayfalarındaki yerini aldı. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, sadece ülkeler arasındaki ilişkilerin değil, aynı zamanda kıtalararası etkileşimin de sınır tanımayan bir boyuta ulaştığı bir dönemdir. İşte böylesine önemli bir dönemde, geçen son iki asrın bir takım olumsuz şartları altında kendi iç dinamikleri yok edilen Afrika, kendi gücünün yeniden farkına varılmasından memnuluk duymaktadır. Geçmişte kıtanın aleyhine yaşanan sürecin tekrar etmemesi için büyük bir özveri ile çalışan Afrika ülkelerinin diplomatik temsilcileri, dünyanın farklı bölgelerindeki meslektaşlarıyla aynı tecrübelere sahip yeni nesillerini de yetiştirerek ve bu süreçte faal olmak istemektedirler.

Afrika ülkeleri, bazı hayati konularda gelişmiş ülkelerin doğrudan etkileşiminde kalmamak için 21. yüzyılı iyi değerlendirme hesapları yapmaktadırlar. Bunun için de ilk yapılması gerekenin kıtanın eğitim konusundaki açmazlarının bir an evvel çözüme kavuşturulmasıdır. Bu anlamda herkese eşit eğitim hakkı verilerek ve bunun altyapısı oluşturularak gelecek için üstün zekaya sahip gençlerin kıtanın her tarafından ortaya çıkarılması ve bunların kıtanın geleceği için özel olarak yetiştirilmeleri gerekmektedir.

Eğitim alanında dışarıdan gelen yardımlar geçici olmaktadır. Kalıcı olan, kıtanın kendi dinamikleriyle yaratılan imkân ve olanaklardır. Bu anlamda, hem kıtadaki mevcut üniversitelerde eğitimlerini tamamlayan gençlerin, hem de diğer kıtalarda eğitimlerini tamamlayan Afrikalı genç kuşakların bilgi ve becerilerini kıtanın geleceği için daha etkin hale getirmeleri gerekmektedir. Sadece bilgiye ihtiyaç duyan toplumlar olmaktan çıkıp bizzat bilgiyi üreten bir yapıya kavuşmanın planları şimdiden yapılmalıdır.

Ekonomik büyümelerinde yakaladıkları yüksek seviyeyi sürdürme arzusunda olan süper güçler, tarihte olduğu gibi günümüzde ve hatta gelecekte de, Afrika kıtasını kendileri için vazgeçilmez bir ucuz hammadde deposu olarak görmektedirler. Oysaki 21. yüzyılı iyi değerlendirerek sahip olunan hammadde kaynaklarının yerinde işlenip üretime dönüştürülmesi ve uluslararası piyasalarda gerçek kıymeti üzerinden işlem görmesi kıtanın geleceğini rahatlatacaktır. Bu anlamda, hem kıta ülkeleri arasında hem de kıta dışından kurumlarla işbirliği yapan, ekonomi ve kalkınma adı altında faaliyet gösteren entegrasyon hareketlerine büyük görev düşmektedir.

Sosyo-kültürel alanda henüz insanî değerlere bağlılığın fazla bozulmadığı Afrika ülkelerindeki sosyal yapının güçlendirilmesi gelecek için önemli bir kazanç olacaktır.

Bugün kendine ait değerlerinden kopan dünya toplumlarının içine düştüğü bunalımlar herkesi ciddi manada endişeye sevk etmektedir. Afrika toplumlarının da aynı süreci yaşamamaları için, bir taraftan kıta halklarının öz değerleri muhafaza edilirken, diğer taraftan değişen dünya düzenlerini de yakından takip edip onların olumlu yönlerinden istifade etme olanakları aranmalıdır. Dışarıdan elde edilen bazı kazanımlar kıtanın gelişimi için değerlendirilirken, sahip olunan öz değerlerin de aynı şekilde diğer toplumlara yararlı olacağı düşünülerek, bunların gereği gibi tanıtılmasına gayret edilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti, 21. yüzyılda dünyanın bir huzur ve barış ortamı olması için siyaset, ekonomi, uluslararası ilişkiler, eğitim, sanat, spor ve daha pek çok alanda daha fazla işbirliği ve ortak proje üretilmesinin gerektiğini düşünüyor ve buna göre hareket ediyor. Bu açıdan da, en büyük açılımlardan birisinin, karşılıklı ve eşit şartlarda işbirliğine açık Afrika ülkeleriyle olacağı konusunda şüphe bulunmamaktadır. Yeter ki, geleceğe yönelik vizyon geliştirecek müşterek çalışmalara derhal başlanabilsin ve bunların neticesinde oluşacak ortak kanaatler, zamanı geldiğinde geciktirilmeden ve cesurca uygulamaya konulabilsin.

İlki 4 Nisan 2007'de Ankara'da icra edilen "Küresel ve Bölgesel Sorunların Afrika Ülkelerine ve Türkiye'ye Yansımaları" konulu çalıştay "*Afrika Ülkeleri - Türkiye Diplomatik Temsilcileri ile Stratejik Ortak Vizyon Geliştirme Projesi*" kapsamında böylesine ciddi ve istikrarlı bir gelecek için *Türkiye Stratejik Araştırmalar Merkezi* tarafından planlanmıştır. Bu proje, Afrika kıtasının ülkemizdeki diplomatik misyonuna, bu kıtada pek çok alanda yatırım yapan işadamlarımıza ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak planlanmıştır. Kıtalararası meydana gelen gelişmeleri yakından takip etme, elde ettiğimiz bilgileri dosdoğru analiz etme, müşterek bir gelecek için tutarlı ve uygulanabilir vizyon geliştirme, meydana gelebilecek aksaklıkları ise en kolay şekilde ortadan kaldırma ve karşılıklı menfaatleri temin edecek fırsatları en iyi şekilde değerlendirmeye yönelik "*Afrika Ülkeleri - Türkiye Diplomatik Temsilcileri ile Stratejik Ortak Vizyon Geliştirme Projesi*"nin bundan sonraki aşamalarının da faydalı olacağını ve Türkiye ile Afrika ülkeleri ilişkilerinin gelişmesine ciddi katkıda bulunacağını umuyoruz.

Süleyman ŞENSOY

TASAM Başkanı

**KÜRESEL VE BÖLGESEL SORUNLARIN AFRİKA ÜLKELERİNE VE
TÜRKİYE'YE YANSIMALARI**

Büyükelçi Kenan TEPEDELEN*

Sayın Başkan,

Sayın Büyükelçiler,

Değerli Konuklar,

Türkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin düzenlediği bir toplantıda daha sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Tüm dünyanın geleceği için olduğu kadar, ülkemiz bakımından da giderek daha fazla önem kazanan Afrika kıtası ile ilgili olarak son derece yararlı çalışmalarda bulunan TASAM'a ve bünyesindeki Afrika Enstitüsü çalışanlarına bu vesileyle teşekkürlerimi sunuyorum. Bu çalışmaların, Türk kamuoyunda Afrika'nın sorunlarının ve sunduğu fırsatların çok daha iyi anlaşılmasına ve Türkiye ile Afrika ülkeleri arasındaki ilişkilere olumlu katkılar sağlayacağına olan inancımı bir kez daha yinelemek istiyorum.

Değerli Konuklar,

Yeni bir yüzyıla girerken her alanda hızlı bir değişim hissediyor, karşılıklı bağımlılığın ve belirsizliğin giderek arttığını görüyoruz.

Küreselleşme olgusu bugün bir gerçek olarak kendisini kabul ettirmiştir. Ne yazık ki günümüzde, demokratik, ekonomik ve bilimsel alanlarda kaydedilen ilerlemeler, dünya genelinde yaşanan güvensizlik, adaletsizlik ve fırsat eşitsizliğiyle gölgelenmektedir.

Terörizm ve kitle imha silâhlarının yayılması gibi asimetrik tehditler insan hayatını ve medeniyetini tehdit etmektedir. Terör örgütleri, küreselleşmenin getirisinden pay alamayanların umutsuzluğuyla beslenmektedir.

21. yüzyılda açlık, salgın hastalık ve fakirliğin halen dünyada milyonlarca insanı tehdit etmesi kabul edilemeyecek bir başka olgudur. İlaç varken ihtiyacı olanlar bu imkânlarla ulaşamıyorsa, yiyecek varken dünyanın bir başka bölgesinde insanlar gıdadan mahrum kalıyorsa, para ve kaynak varken bazı bölgelerde fakirlik çekiliyorsa, bu durum uluslararası sistemin işleyişinde bir aksaklığa işaret etmektedir.

Günümüzde bu sorunlar her zamankinden daha çok endişe kaynağıdır.

Kaderlerimiz bağlanmış durumdadır.

**Dışişleri Bakanlığı Müşaviri*

Dünyanın bir bölgesinde yaşanan bunalımlar, geçmişe oranla çok daha hızlı bir biçimde diğer bölgelere istikrarsızlık, şiddet, ekonomik çalkantı olarak dönebilmektedir. Bir bölgede başlayan hastalık süratle kıtalar ötesine yayılabilmektedir. Bu sorunlarla mücadelede etkili uluslararası işbirliği büyük önem taşımaktadır.

Bu tespitler bir bakıma Afrika'yı da küresel gündemin merkezine yerleştirmektedir. Küresel barış, istikrar ve refah hedefine tam anlamıyla ulaşılması, Afrika'nın sahip olduğu zengin potansiyelin biran önce harekete geçirilmesi ve parlak geleceğine doğru hızla ilerlemesiyle mümkün olabilir.

Bunun için yapılması gerekenler aslında açıktır. Afrika ülkelerinin borç prangasından kurtulmaları ve sınırlı mâli kaynaklardan geleceğe yönelik yatırımda yararlanılması; daha çok kişiye daha iyi eğitim ve sağlık imkânları sunulması; Afrika ülkelerinin ticaret sahnesinde daha güçlü biçimde yer almaları için gerekli önlem ve düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve iyi yönetim hedefiyle reform çabalarının desteklenmesi, bunların başında gelmektedir.

Afrika, ancak bu şekilde küreselleşmenin nimetlerinden daha fazla yararlanıp, çağımızdaki hızlı değişimi yakalayabilir, hatta sahip olduğu olanakları tam olarak değerlendirebilirse, bu hızı katlayabilir.

Geçtiğimiz son birkaç yıl içinde bu yönde umut verici gelişmeler kaydedilmekle birlikte, kat edilmesi gereken daha çok mesafe bulunduğu da anlaşılmaktadır.

1970 ile 2002 yılları arasında Afrika ülkeleri toplam 540 milyar dolar borç almıştır. Aynı dönemde geri ödenen miktar 550 milyar doları bulmuş olsa da, anılan dönem sonu itibariyle daha ödenmeyi bekleyen rakam 293 milyar dolar düzeyinde idi. G-8 ülkelerinin 2006 yılında 18 ülkenin borçlarını silmesi, toplam 300 milyon kişiyi bu yükten kurtarmıştır.

31 Mart 2006 günü Zambiya Devlet Başkanı Sayın Levy Mwanawasa bundan böyle ülkedeki tüm temel sağlık hizmetlerinin herkese ücretsiz olarak sağlanacağını açıklamıştır. Bu, ülkenin 5 milyar dolar olan borcunun IMF tarafından silinmesiyle mümkün olabildiği.

Burundi'de bu sayede eğitimin bütünüyle ücretsiz hale getirilmesi, 300 bin çocuğa eğitim imkânı sağlamıştır.

Yine de bugün okul çağında olmasına rağmen eğitim alamayan Afrikalı çocuk sayısı 100 milyon'a yakındır. 2015'e kadar her çocuğun okula gidebilmesi bir hedef olarak saptanmış bulunmakla birlikte, bunun gerçekleştirilmesi için uluslararası planda tam bir seferberlik gerekmektedir.

Sağlık, ciddî bir sorun olma niteliğini korumaktadır. 2005 yılında hamilelik döneminde

veya doğum sırasında hayatlarını kaybeden Afrikalı kadınların sayısı 500 bin, aynı yıl, açlık, hastalık ve çatışmalar nedeniyle ölen çocukların sayısı ise 11 milyondur. Bu, her bir dakikada bir kadının, her üç saniyede ise bir çocuğun ölmesi anlamına gelmektedir.

AIDS felâketi henüz aşılamamıştır. 2006'da, üç yıl öncesine kıyasla 8 kat daha fazla Afrikalı tedavi imkânına kavuşmuş olsa da, hâlâ her 5 AIDS hastasından sadece biri tedavi görebilmektedir. AIDS, Afrika'da günde 6.600 can almaktadır. Geçtiğimiz 20 yıl boyunca toplam işgücünün yarı yarıya azalmasına yol açan bu hastalıkla mücadelede başarı sağlanamadığı takdirde, Afrika'nın gelecek nesilleri büyük bir felâketle karşı karşıya kalabilecektir.

Afrika'nın bu kısır döngüden kurtulabilmesinde kuşkusuz ekonomik koşullardaki iyileşme ve büyüme kilit rol oynayacaktır. Bu bakımdan da öncelikle ticaret hacminde artış sağlanması temel bir hedef olarak karşımıza çıkmaktadır.

1980 yılında %6 olan Afrika'nın dünya ticaretindeki payı, 2002 yılına gelindiğinde %2'ye kadar düşmüştür. Unutulmamalıdır ki, dünyadaki ülkelerin dörtte birinden fazlası Afrika'dadır. Dünya nüfusunun %12'si Afrika'da yaşamaktadır. Dolayısıyla ortada bir uyumsuzluk vardır. Afrika'nın, bu boyutlarıyla orantılı bir ticarî konuma yükseltilmesi gerekmektedir.

Afrika'nın, dünya ticaretindeki payında %1 oranında bir artış sağlayabilmesi için yıllık 70 milyar dolar değerinde bir ilâve ihracat imkânına kavuşabilmesi gerekmektedir. Bu rakam, Afrika ülkelerine her yıl yapılan ekonomik yardımdan birkaç kat daha fazladır.

Bu durum, gidilmesi gereken yolu da göstermektedir. Yardımdan ziyade, yatırım ve ticaret imkânlarının arttırılması çok daha önemlidir. Özellikle gelişmiş ülkelere bu bakımdan önemli sorumluluklar düşmektedir. Afrika ürünlerine karşı koruma duvarlarının indirilmesi; Afrika ürünlerinin rekabet imkânını daraltan yerel sübvansiyonların gözden geçirilmesi; Afrika'ya yatırım yapılması; ticaret kapasitesinin arttırılması ve teknoloji transferi bu bağlamda ilk hatıra gelen unsurlar arasında sayılabilir.

Değerli katılımcılar,

Türkiye, Afrika'nın sıkıntılarını ve sahip olduğu büyük potansiyelin önemini giderek daha iyi anlamaktadır. Son birkaç yıl içinde kaydettiğimiz aşamalar bunu göstermektedir.

Son üç yıl içinde Afrika ülkeleri ile olan ticaret hacmimiz iki katın üzerinde bir artış göstererek 12 milyar doları aşmıştır. Hedefimiz önümüzdeki üç yıl zarfında 30 milyar dolara ulaşmaktır. Sahip olduğumuz irade ve kararlılık, özellikle hukukî alandaki altyapı çalışmalarında aldığımız mesafeye birleştiğinde, bu hedefin üzerine çıkabilmemiz bile mümkün olabilir.

2003, 2004 ve 2005 yıllarında Türk müteahhitlik firmaları tarafından Afrika'da üstlenilen projelerin toplam değeri sırasıyla 578, 652 ve 949 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bir başka deyimle, 2003-2005 döneminde gerçekleştirilen projelerin değerinde %62 oranında bir artış kaydedilmiştir.

Önümüzdeki üç yıl içerisinde bu rakamları çok daha ileri bir düzeye çıkarmayı tasarlamaktayız. Bu hedefe ulaşabilmek için, Afrika Kalkınma Bankası'na üye olmamızın önemini biliyor ve bu konu üzerinde çalışıyoruz.

Afrika'daki yatırımlarımız da hızlı bir artış kaydetmiş olup, 2005 yılı sonu itibariyle 400 milyon doları aşmıştır. Afrika'da faaliyet gösteren Türk firmalarının sayısı 400'e yaklaşmaktadır. Türk Hava Yolları'nın Afrika'da doğrudan uçtuğu merkezlerin sayısının daha da artırılmasını ve bunun karşılıklı ticarî faaliyetlere de olumlu şekilde yansımaları bekliyoruz.

Türkiye, kendisini sadece coğrafi olarak değil, duygusal olarak da Afrika'ya yakın hissetmektedir.

Son bir yıl içinde belirli Afrika ülkelerine iletilmek üzere Dünya Gıda Programı ve Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu'na acil insanî yardım olarak bulunduğumuz hibelerin toplamı 5 milyon doları aşmıştır. Güney Darfur'da kurduğumuz tam teşekküllü sahra hastanesi 6 ayda binlerce kişiye hizmet vermiştir ve vermeye devam edecektir. Bölgeye yönelik olarak yaptığımız gıda ve tıbbî malzeme yardımı da önemli boyutlara ulaşmıştır.

Türkiye, Afrika'da barış ve istikrarın sağlanması çabalarına da destek sağlamaktadır. Sierra Leone, Kongo, Sudan, Fildişi Sahili ve Liberya'daki BM misyonlarında Türkiye de yer almaktadır.

Türkiye, bundan sonra Afrika'da varlığını daha da çok hissettirecektir. Geçtiğimiz uzun dönemlerde kaybettiğimiz zamanı hızla telafi etmek niyetindeyiz. Türkiye artık Afrika kıtasındaki dostlarının yanında daha aktif bir biçimde yer alacaktır.

Karşı karşıya bulunduğumuz küresel ve bölgesel sorunların üstesinden de ancak bu şekilde, el ele verirse gelebiliriz. Günümüz dünyasında sorunların çok daha büyük bir kısmı küresel nitelik taşımakta, dolayısıyla küresel çözümler gerektirmektedir. Bu işe, ancak sağlam bir dayanışma ruhu ve ortak gayretle başarılabilir.

Buna belki de en iyi örneği iklim değişikliği süreci oluşturmaktadır. Afrika ülkelerinin olduğu kadar, Türkiye'nin de bu sürecin olumsuz etkilerinden tek başına kurtulabilmesi mümkün değildir. Tek yapabileceğimiz, bizleri bekleyen koşulları şimdiden tahmin ederek, gereken önlemleri zamanlıca alabilmektir. Ancak bu şekilde kendimizi bir ölçüde olsun, zararlı etkilerden koruyabiliriz.

Afrika kıtası bakımından iklim değişikliği süreci kuşkusuz ayrı bir önem taşımaktadır. İklim koşullarının, özellikle düzenli yağışların yaşamsal önem taşıdığı Afrika'da, iklim değişikliğine bağlı ısı artışlarının dünya ortalamasının iki katına ulaşması beklenmektedir. Kenya'nın en önemli çay üretim bölgesinin merkezinde yer alan Kericho'da son 20 yıl içerisinde sıcaklığın ortalama 3,5 derece arttığı tespit edilmiştir.

Artan sıcaklığın yanı sıra, düzensiz yağışlar, sel ve kuraklık tehditlerini daha canlı bir hale getirebilecektir. Hastalıklar daha hızlı biçimde yayılabilecek, daha çok kişiyi pençesine alabilecektir.

Afrika'nın geleceğe daha büyük bir güvenle bakabilmesi, bugünün sorunlarının yanı sıra geleceğin sorunlarını da hesaba katabilmesiyle mümkün olabilecektir.

Türkiye, bu bakımdan da Afrika ülkelerinin yanında olacaktır. Ortak sorunlarımıza ortak çözümler aramak bizleri daha da yakınlaştıracaktır.

Büyülü güzelliklere sahip bu kıtanın gururlu insanları tarih boyunca çok acı çekmişler, ancak, yaşadıkları tüm zorlukların üstesinden gelmeyi de başarmışlardır.

Bugün de görülmektedir ki, Afrika'daki Hükümetler ilerleme yönünde kararlı bir irade sergilediklerinde, halk gerisini getirmekte ve değişimi sahiplenmektedir. Bu etkileşim, Afrika'da reformu ve iyiye doğru yolculuğu hızlandıracaktır.

Afrika, bugüne kadar yaşanan nice zorluğa ve acıya rağmen, mağrur bir aslan gibi ayaktadır. Yaşananlardan sonuçlar çıkarmakta, demokrasiyi kucaklama iradesi sergilemekte, hep daha iyiyi hedeflemektedir. İşte bunun için Afrika, biz Türklerin gözünde onur ve güç kelimeleriyle özdeşleşmektedir.

Barış ve istikrarın hâkim olduğu, güvenli ve âdil bir dünya ortak hedefimizdir. Bu ortak hedef bizi ortak paydalarda birleştirecektir.

Sayın Başkan, Sayın Büyükelçiler, değerli konuklar, bu inançla hepinize en iyi dileklerimi sunuyorum.

AFRİKA ÜLKELERİ - TÜRKİYE DİPLOMATİK TEMSİLCİLERİ STRATEJİK ORTAK VİZYON GELİŞTİRME TOPLANTISI İÇİN GELECEĞİ BELİRLEYECEK MEYDAN OKUMALAR VE İMKÂNLAR ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Prof. Dr. Bülent Aras*

Hızlı bir yenilenme ve değişim çağındayız. Zaman ve mekân anlamını yitirmekte, hızın kendisi bir değer olarak hayatımıza girmekte. Mesafelerin daraldığı ve hayatın hemen her alanında yapılması gerekenlerin eski dönemlere nazaran çok büyük bir hızla gerçekleştiği günümüzde geleceğe yön verecek gelişmelerin dikkatle incelenmesi gerekmektedir. Bu inceleme, yeni oluşumların sunduğu imkânlar kadar meydan okumaların dikkatle incelenmesini gerekli kılmaktadır. İki önemli sonuç hemen başta ortaya konabilir. Bu sonuçlar stratejik liderliğe duyulan ihtiyaç ve bu liderliğin ihtiyaç duyduğu derinlemesine bilgidir.

Sokaktaki vatandaştan üniversite öğrencisine, özel sektörde çalışan uzmandan uluslararası sivil toplumda gönüllü çalışan bireye kadar uzanan geniş çizgide oldukça kuşatıcı ve belirleyici imkânlar ve meydan okumalar ile karşı karşıyayız. Yeni dönemi yeni trendler belirleyecek. Altı çizilen bu belirleyen ve belirlenme ilişkisini geniş çalışmalara konu olan bazı önemli eğilimler belirleyecek. Bu alanda en kapsamlı çalışmayı Washington, DC'nin politika üreten etkili düşünce kuruluşlarından Uluslararası ve Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin yürüttüğü 7 Devrim (Seven Revolution) projesi ortaya koymaktadır.¹ Bu projenin ortaya koyduğu devrim niteliğinde yeni trendler aşağıdaki başlıklar altında gerçekleşeceği öngörülmektedir.

- 1- Nüfus
- 2- Kaynak Yönetimi
- 3- Teknoloji
- 4- Bilgi
- 5- Entegrasyon
- 6- Çatışma
- 7- Yönetişim

Türkiye ve Afrika ülkelerinin ortak vizyon geliştirme çalışmalarında her bir devrimin yol açtığı gelişmelerin, meydan okuma ve fırsatların dikkatle ele alınması gerekmektedir. Globalleşme tartışmaları içerisinde sıkça geçen bu konularda dikkat çeken nokta saatli bomba etkisi gösterebilecek gelişmelerle, ülkelere sınıf atlatacak fırsatlar beraber ortaya

* Işık Üniversitesi Öğretim Üyesi ve TASAM Ortadoğu/Kafkaslar Proje Yöneticisi
1 Daha fazla bilgiye CSIS'in web sayfasından ulaşılabilir. Bakınız, <http://www.csis.org>

çıkılmaktadır. Bu toplantıda fırsatlar kısmından daha çok meydan okumalar bağlamında karşımıza çıkan çatışma başlığı altında değerlendirilebilecek uluslararası güvenlik ve terör üzerinde durmak istiyorum.

Uluslararası Güvenlik ve Terör

El-Kaide post-modern bir sanal devlet görünümündedir. Bütünlüğünü fiziksel beraberlikten ziyade ortak bir ideolojiden alıyor. Birbirleriyle görünmeyen ilintileri olan farklı şebeke tür organizasyonların bir üst şemsiyesi gibi. Terör şebekesinin görünen operasyonel liderleri olmasına karşılık, daha çok amacın kendisi kutsal ve bu uğruna ölünesi amaç, bizzat bu oluşuma liderlik yapıyor. İnsanı değil, amacı merkeze yerleştiren bu örgütlenme ve operasyon biçimi alışageldiğimiz terör örgütlerinden farklı bir yapılanmayı karşımıza çıkarıyor. Lider ve teşkilatın yok edilmesi, şebekenin kurutulması anlamına gelmiyor.

El-Kaide'nin temsil ettiği yeni terör, tespit edilemeyen ve caydırılmayan bir nitelik taşıyor. Terörün yeni niteliği konvansiyonel mücadele ve karşı-terör metotlarını boşa çıkarıyor. Yeni metotların geliştirilmesi kaçınılmaz. Hedef tayini ve kullanılan silahlar terör uzmanlarının öngörülerini zorluyor. James Bond serisi, terörün küresel tehdidinin altını çizmenin dışında boşa çıktı. Soğuk Savaş dönemi terör literatürüne bakıldığı zaman yine de Hollywood'un bir gömlek ötede olduğu görülür. Sivil uçakların dünyayı sarsacak terör eylemlerinde kullanılabileceği ihtimaller arasına dâhil edilmemişti.

Dünya artık geçmişte olmadığı kadar güvensiz bir yer. Bu güvensizliğe terör şebekesinin eylemleri yanında, modern dünyanın değerlerine alternatif söylemlerle hareket etmesi ve zaman zaman küresel adaletsizlik ve eşitsizlik bağlamında düşünsel meydan okumalar gündeme getirmesi yol açıyor. Çelişkili olarak hiç bir şekilde kabul edilmesi mümkün olmayan ve masum insanların ölmesine sebep olan terör eylemleri, ABD ve müttefiklerinin Irak ve Afganistan'da giriştiği savaşa zorunlu bir empati yapılmasına yol açıyor. Medyada görüntülerden ibaret olan ölümler, yaralılar, korku ve çaresizlik bir anda insanların yanına taşıyor. Korku filmlerini andıran bir şekilde televizyonlardaki savaşın içine düşüyoruz.

Uluslararası terör, finans-kapitalin küresel akışkanlığını ve teknolojinin erişilebilirliğini kullanıyor. Terör şebekesinin küresel erişebilme kabiliyeti, örgütlenme, hedef tayini ve operasyonel manada farklılaşan özelliklerin tespit edilememesi ve caydırılmaması gibi sebeplerle varlığını sürdürebildiğini söyleyebiliriz. Görünmez bir düşmanın nasıl ortadan kaldırılacağı sorusu cevap bekliyor. Terör şebekesi hem kendi faaliyetleri, hem de kendisine karşı manevralarla güçleniyor. Uluslararası terör bir anlamda kendini uluslararası sistem içerisine yapısal bir ur olarak yerleştirme çabasında. Sistem içerisinde hemen her aksaklık bu şekilde terör şebekesinin güçlenmesine yol açacak. Uluslararası sistemin aksaklıklarının üzerinden kendini oluşturan terör sistemin kendisi ile bir kıyamet ilişkisine giriyor.

Avrupa'nın çok kültürlü başkentlerinden olan Londra'ya terör kendini göstere göstere geldi. Uluslararası terör, savaş ilan ettiği ABD ve Batılı müttefikleri ile onların İslam dünyasındaki müttefiklerine karşı saldırılarını bütün bu bloğa yapmış gibi davranmakta. Usame Bin Ladin'in "neden İsveç'e saldırmıyoruz?" sorusu bu noktada anlam kazanıyor. Bu saldırıdan iki hafta sonra Mısır'ın turizm merkezini vuran terör bu defa yönünü Ortadoğu'ya çevirdi. Nitekim gerek Anglo-Sakson ittifakı, gerekse daha az oranda onların Ortadoğu'daki müttefikleri, saldırıları aynı şekilde kendilerine yapılmış gibi hissediyor.

G-8 toplantısı aylar öncesinden ilan edildi. Terör hücrelerinin kurulması, saldırıların planlanması, patlayıcıların hazırlanması birkaç aylık süre gerektirmekte. Londra saldırısı bir anlamda uluslararası toplantılar için bir milat olacak. Çok daha dikkatli ve kamuoyuna son anda bildirilen toplantılara şahit olacağız. Gelişmiş ülke liderleri bir kez daha Londra'daki gibi bombalarla sarsılmak istemeyecek. Londra Belediye Başkanı, terör saldırılarının liderleri ya da politikacıları değil, halkı vurduğunu ve hedefinden uzak insanlara acı çektiğini söyledi. Başkanın kaçırdığı nokta, Madrid ve Londra saldırılarının kamuoylarını, Amerikan yanlısı politikalarından vazgeçirme ve Irak'tan çekilmeye zorlama amacı taşıdığı.

Irak'ın işgali öncesi 1 milyona yakın bir kalabalığın savaşa hayır mitingi düzenlediği Londra'da halk bir anlamda erken uyarı sinyali vermişti. Haklılığı ortaya çıkan Londra halkının tercihleri tüm dünyada terörle mücadele ve Amerikan-İngiliz ittifakının geleceği üzerinde etkili olacak. Hem İngiltere, hem de Avrupa kıtasında vize ve sınır kontrollerinin artacağı kesin. Sınır güvenliği genişleme sürecinde önemli bir ölçüt olarak çıkabilir. AB içerisinde birbirlerinden kıskanılan istihbarat işbirliği, ortak polis teşkilatı gibi konular ivme kazanacak.

İngiltere'de başta mülteciler olmak üzere Müslüman topluluklar olağan şüpheliler olarak dikkatleri üzerinde toplayacaklar. Genetik kodlarında emperyal bir miras taşıyan İngiliz kimliği yeniden tartışmaya açılabilir. Pakistan ve Arap Müslüman topluluklar ile diğer Müslüman kesimlerin hâlihazırda tartışmalı "İngilizliği" daha fazla sorgulanır hale gelebilir. Gerçek anlamda çok kültürlülüğe sahip olmayan Avrupa'nın içine kapanması ve eski kıta üzerinde gezen milliyetçi hayaletin yeryüzüne inmesine şahit olabiliriz.

Mısır saldırıları terör şebekesinin düşmanları arasında Müslüman çoğunluklu ülkelerin yer aldığını gösterdi. ABD ve batılı müttefiklerini caydırma ve mümkün olduğu kadar aralarını açma amacı güden terör şebekesi Müslümanlara da aynı şekilde acımasızca yaklaşıyor. Bu ülkeleri ciddi yönetim krizleri içinde ve halkalarını yanlışta gören şebeke, bir anlamda bu ülkelerin Batı ile ilişkilerinin koparmaları ve kendi sözde global cihatlarına destek sağlamaları yönünde uzun vadeli amacına sahip. Amerika ve müttefiklerine karşı Irak'ta verdikleri savaşı tüm dünyada değişik ölçekte sürdürdükleri mesajı vermeleri bir anlamda Müslüman nüfuslu ülkelere yönelik destekçi devşirme taktiğinin bir parçası.

Geleceğin Meydan Okuması

11 Eylül'den Londra saldırılarına kadar geçen zaman içerisinde terörün değişen niteliği ve farklılaşan tehdidine uygun önlemlerin alındığını söylemek zor. Terörün tercih kriteri şüphe bırakmayacak kadar belirgin: Amerika ve müttefikleri. 11 Eylül sonrası teröre karşı savaş sloganı ile hareket eden Amerikan yönetimi ikili bir dünya görüşünü yaygınlaştırıyor. Yeni bölünme terörü destekleyen devletler ve ulus-ötesi unsurlar ve teröre karşı savaşan ülkeler ve kurumlar arasında oluşmakta.

Amerikan yönetimi, savaş alanı ve barış alanı olarak isimlendirilebilecek olan yeni bölünmede, kendi safını oluşturan bloğu bir arada tutmada pek başarılı gözüküyor. Barış alanını bir arada tutan, daha çok savaş alanından gelen tehditler. Amerika'nın gönüllü müttefikleri bu süreci bütün şiddeti ile hissediyorlar ve Londra saldırıları bu sürecin bir parçası. Uluslararası terör, söz konusu siyah-beyaz dünya tanımını yeniden üretmekte. Uluslararası terörle mücadele, global ölçekte işbirliği, esnek karar alma mekanizmaları ve demokratik meşruiyet ilkeleri üzerinden kurulacak dinamik bir süreç olmalı.

Uluslararası ilişkilerde yeniden çok taraflılığa ihtiyaç var. G-8 toplantısı küresel ısınma ve yoksulluğa karşı mücadele gündemi ile toplanmıştı. Uluslararası sistem içerisinde yeniden hegemonik bir söylemle karşılıklı kıyamet senaryolarıyla bir dünya düzeninin tesisi sorunun çözümüne hizmet etmeyecek. Daha fazla diyalog ve hoşgörü zamanı. Potansiyel hiçbir yapıcı katkıyı geri çevirmeden G-8'in bıraktığı yerden devam etmek gerekiyor. Uluslararası sistem içerisinde yapısal urlar üreten sorunları gidermeye çalışmak, ötekiler ve düşmanlar üretmeye kaynaklık eden problemlere çözümler aramak, Londra sonrası için yapılması gerekenler. Barışa ulaşmak her zamankinden zor bir hedef. Sorunu gidermek için başvurulan metotlar sorunu derinleştirmekte. Askeri metotların yanı sıra uzun dönemli ve ilgili tüm tarafların ciddi bir şekilde konumlarını yeniden gözden geçirmelerini gerektiren süreçlere ihtiyaç var.

Sonuç

Ortak vizyon geliştirmek, dünyanın her tarafından bu vizyonun parçası olacak aktörlerin yeni dönemin sunduğu imkanlar ve meydan okumalar ile ilgili ortak bir stratejik liderlik, imkanları değerlendirme ve meydan okumalarla başa çıkabilme kabiliyeti içeren bir dikkatli yönetim modeli ortaya çıkarmasıyla mümkün olacaktır. Ne yazık ki böylesine bir stratejik vizyonun ve gerekli bilgi altyapısının dünyanın büyük bir çoğunluğunda mevcut olduğunu söylemek mümkün değil.

KAYNAKÇA

Ayoob, M. (1983/84). Security in the Third World: The Worm about to Turn? *International Affairs*, 60(1), 41-51.

Ayoob, M. (1995). *The Third World Security Predicament: State Making, Regional Conflict, and the International System*. Lynne Rienner Publishers, Boulder.

Hammerstad, A. (2005). Domestic Threats, Regional Solutions? The Challenge of Security Integration in Southern Africa. *Review of International Studies*, 31(1), 69-87.

Jervis, R. (1976). *Perception and Misperception in International Politics*. Princeton University Press, Princeton, NJ.

Said, E. (1993). *Culture and Imperialism*. Chatto and Windus, London.

TÜRKİYE'NİN AFRİKA'YA YÖNELMESİNDE KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ

Doç. Dr. Ahmet KAVAS*

Küreselleşme ve Afrika

20. yüzyıl dünya tarihi bakımından büyük değişikliklere sebep oldu. 1914-1918 yılları arasında yaşanan Birinci Dünya Savaşı ve 1939-1945 yılları arasında yaşanan İkinci Dünya Savaşı, yerküremizin etrafında asırlardır oturmuş pek çok düzeni ya tamamen yok etti veya şekil değiştirmelerine sebep oldu. Bir önceki yüzyılda sömürgeleştirilmeleri tamamlanamayan ülkeler de 1900'lü yılların başında Avrupalı devletler tarafından işgal edildiler. Yaşadıkları coğrafyalarda etkili ve belli bir gücü temsil eden devletler birer birer tarihe karıştılar. Mesela Asya, Avrupa ve Afrika üçgenindeki Osmanlı Devleti gibi altı asrı geride bırakan bir ülke ömrünü tamamladı. Yine en az bin yıllık bir tarihi geçmişe sahip olan ve dünyanın en uzun ömürlü iktidarlarından birisi kabul edilen Afrika'nın merkezindeki Kânim-Bornu Sultanlığı da bir daha dirilmemek üzere tarihe karışan devletler arasında yer aldı.

Dünyamızda çok hızlı yaşanan bu gelişmeler sonucu oturtulmaya çalışılan yeni uluslararası güç merkezleri, çok sağlam temellere oturmadığı için de geçmişteki Roma gibi, Bizans gibi, Sasani gibi, Osmanlı gibi, Kânim-Bornu gibi uzun ömürlü olmadı. Birinci Dünya Savaşı sonuç olarak yeni bir huzur ortamının başlangıcı olmadı. Bilakis daha büyük bir savaşa dönüşecek yeni sebepleri beraberinde getirdi. Böylece kaçınılmaz bir şekilde İkinci Dünya Savaşı yaşandı. Aslında her iki savaş bütün insanlık tarihinde yaşanan en büyük iki küresel savaş olma özelliğine sahiptir. Öyle ki, birincisi dünyaya her ne kadar huzur ortamı getirmemişse de ikincisi nispeten de olsa yeni bir değişime vesile oldu. Gerçi her iki savaşın baş aktörleri olan devletler yarım yüzyıl daha eski güçlerini devam ettirme gayretini gösterdiler. Ama özellikle İkinci Dünya Savaşı sonunda iyice belirginleşen Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'nin başını çektikleri iki kutuplu bir oluşumun da önüne geçilemedi. Haliyle yaklaşık yarım yüzyıl yeni oluşan ulus devletlerin tarihi, bu iki güç etrafında yer alıp almamak yönünde şekillendi.

1950'li yıllarda başlayan sömürgelerin bağımsızlık hareketleri bütün dünyayı sardı. Sömürgeci devletler çok kolay elde ettikleri Asya, Afrika ve Amerika'daki topraklarından çekilmek zorunda kaldılar. Aslında bu çekilme tam manasıyla olmamış ve eski sömürgeci güçler kendilerine bağlı kalacak idari, kültürel ve ekonomik yapıların oluşumuna zemin hazırlayarak ellerindeki bölgeleri bırakmışlardı. Kısaca “yeni sömürgecilik” denilen ve hemen bağımsızlık sonrasında yaşananlar, adeta sömürgecilik dönemini aratacak olayları da beraberinde getirdi. Sömürgecilik öncesi mevcut sınırlar, sömürgecilikle birlikte tamamen kaldırıldı ve yeni haritalar oluşturuldu. Bağımsızlık sürecinde birkaç ülke hariç adeta “çekirdek aile” gibi “çekirdek ülkeler” kuruldu. Kendi içinde bir ülke görünümü olan ama geçmişle bağları kopmuş, genelde eski sömürge devletine istese de istemese de kendini bağımlı hissetmek zorunda bırakılan devletçikler ortaya çıktı.

* İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi- TASAM-Afrika Enstitüsü Direktörü

Bu devletlerin yüzölçümlerinin birkaç bin km² olması veya birkaç milyon km² olması arasında pek fark yoktu. Neticede her iki büyüklükteki devlet de kendi ayakları üzerinde durabilecek konumda değildi.

Sömürgecilikle birlikte bu kıtada birer Osmanlı eyaleti olan Mısır, Libya, Tunus, Cezayir ve Habeş arasında herhangi bir irtibat kalmadı. Bunlar İngiltere, Fransa ve İtalya arasında paylaşıldılar. Yine Orta ve Batı Afrika Sultanlıkları ile Güney Afrika bölgesi krallıkları da tarihe karışarak bunlar da İngiltere, Fransa, Belçika, Almanya, İspanya ve Portekiz tarafından sömürgeleştirildiler. Ardından bu Avrupalı devletlerin kurduğu sömürge idareleri de fazla uzun ömürlü olmadı ve Fransız Afrikası, İngiliz Afrikası, Portekiz Afrikası, İtalyan Afrikası, Belçika Afrikası, Almanya Afrikası ve İspanyol Afrikası gelişen dünya dengeleri içinde çöktüler.

Değişen bu dünya haritasında Afrika daima büyük tartışmaların odağında yer aldı. 30 milyon km²'lik devasa kıtada irili ufaklı kurulan devletlerin sayısı 1990'lı yıllara gelindiğinde 50'yi aştı. İçlerinde Fas Krallığı hariç sömürge öncesi devlet yapılarını devam ettiren ülke kalmadı. Afrika, daha doğrusu Afrika devletleri yeni kimlikleriyle dünya devletleri arasındaki yerlerini aldılar. Ancak önlerinde oldukça uzun yollar vardı ve bunları bir zamanlar kendilerini sömüren devletlerle belli bir rekabet ortamına girerek aşmak durumundaydılar.

Kimliğinden Koparılan Afrika'nın Yeniden Doğuşu:

Bağımsızlık sonrasında kurulan bazı bölgelerde geçmişe özlemle kurulan yeni devletlerin birçoğu artık farklı kimlikler taşıdıkları için istedikleri nesiller arası köprüyü kuramadılar. Bunda insan unsuru önemli rol oynadı. Çünkü eski nesillerle yeni nesiller arasında köprü vazifesi görececek ara nesiller kıtadan farklı nedenlerle sökülüp alındılar. Önce köle yapılmak üzere alınan ve bir daha geri dönmek üzere başka coğrafyalara taşınanlar nesiller arasında büyük bir kopuşa sebep oldu. Ardından Afrika'nın istilasına karşı yerli direniş hareketlerine katılanlarla, bunları etkisiz hale getirmek isteyen Avrupalı devletler tarafından onlarla aynı soydan gençlerin askere alınıp yetiştirilmeleri ve üzerlerine salınması sonucunda birkaç kuşak Afrika insanı daha kırılmış oldu. Bu ikisinden daha vahimi ise Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'na alınan milyonlarca Afrikalı askerin cephelerde ölmesi ile dinamik bir nesil daha yok edildi. Afrika'da insan kaybı sonucu nesiller arası kopuş aralıksız sürmekteydi. İkinci Dünya Savaşı sonrasında yakılıp yıkılan Avrupa şehirlerini inşa etmek ve yeni kurulan fabrikalarda çalıştırılmak üzere yüz binlerce Afrikalının işçi olarak götürülmeleri yüzünden nesiller arası kopuş hızla devam ettirildi. Son olarak da bu kıtada zaten çok sınırlı olan yetişmiş insanın gelişmiş ülkelere gidiş şeklinde cereyan etmektedir. Öyle ki kalkınmış ülkelerin yaptıkları davetleri veya Afrikalı yetişmiş kimselerin ülkelerinde yaşanan maddî, siyasî ve kültürel bunalımlar sebebiyle

daha iyi bir hayat kurma düşüncesiyle kıta dışına yaptıkları beyin göçü şeklinde yaşanmaktadır. Bugün toplam 30.000 doktora sahibi Afrikalı bilim adamının Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde bulunması gelinen noktanın ne kadar hassas bir boyuta ulaştığını göstermektedir. Bugün Avrupa'da herhangi bir alanda doktora yapmanın maliyeti en az 100 bin avro olarak hesap edilmektedir. Kaldı ki, maliyeti 200 bin avro tutan bölümler de mevcuttur. Afrika için son derece pahalı bir yatırım olan insan yetiştirmenin zorluğu bir tarafa, bu insanların kendi ülkeleri yerine gelişmiş ülkelerde çalışmaları çok ciddi bir kayıp olarak düşünülmektedir. Böylece kalifiye olanların yaklaşık %30'u yurt dışında çalışmaktadır. Yapılacak geri dönüş programlarıyla bu insanların tekrar ülkelerine kazandırılmaları gerekmektedir.

Afrika Küreselleşme Sürecinde Etkin Olabilir mi?

Çin ve Hindistan'ın akıl almaz bir şekilde kalkınmaları aslında Afrika için de umut oldu. Ama Güney Kore'yi bu ikisinden ayırmak gerekir. Çünkü bunun şu anki durumu sadece Afrika ülkeleri için değil, Asya ve Avrupa'daki birçok ülke için bile model olması zordur. Zira bu ülke son on yılda dünyada en fazla kalkınan birkaç ülkeden birisi oldu. Ama Çin ve Hindistan hem nüfus bakımından, hem de hayat standartları bakımından Afrikalılar için bir model oluşturabilecek özelliktedirler. Zaten bu iki ülke ile Afrika ülkeleri arasında son yıllarda yaşanan karşılıklı yoğun işbirliği böyle bir etkileşimin bir sonucu olarak algılanabilir.

Gelişmiş ülkeler 2000'li yıllara kadar hemen hemen her alanda Afrika ülkelerini dışlarken Çin, Hindistan, Brezilya, Endonezya, Arap ülkeleri, İran bu kıtaya özel ilgi göstermeye başladılar. Bunlar içinde sadece Çin 2000 yılında bu kıtaya olan ticaret hacmini 20 milyar seviyesine ulaştırmıştır. Bu oranı takip eden yıllarda devamlı arttırdı ve 2005'te 40 milyar dolara ulaştı. 2006'da ise bu oranın 50 milyar seviyesinde olacağı tahmin edilmekte idi. Ancak bu ülkeler arasında da Afrika konusunda müşterek bir ilgi odağından bahsetmek elbette ki söz konusu olamaz. Zira Çin ve Hindistan her geçen gün artan hammadde ve petrol ihtiyaçları için bu kıtayı karşılıklı işbirliği adı altında adım adım etkisi altına alma siyaseti takip etmektedir. Arap ülkeleri ise daha ziyade dinî konularda ve sınırlı alanlarda da Afrikalıların günlük hayatlarını rahatlatacak yatırımlara ağırlık veriyorlar. İran'a gelince uluslararası alandaki mevcut konumunu güçlendirmek için Afrika ülkeleriyle yakın işbirliğine girerek gelecekte kendisiyle beraber hareket edecek kuşaklar için zemin hazırlıyor.

Bugün 53 Afrika ülkesi arasında tam bir benzerlik bulunmamaktadır. Kıta içinde veya çevresindeki denizlerde yer alan ada ülkeleri arasında büyük farklılıklar oluştu. Ekonomik bakımdan ve sahip oldukları gayri safi milli gelirleri bakımından dünyanın diğer bölgelerindeki ülkelere göre çok iyi konumda bulunan Afrika ülkeleri var. Mesela Libya, Tunus, Moritüs ve Güney Afrika oldukça iyi konumlara sahipler. Cezayir, Fas, Sudan ve Mısır'ın özellikle ekonomik bakımdan gittikçe artan bir gelişme gerçekleştirdikleri bilinmektedir.

Ayrıca Afrika'daki mevcut petrol kaynakları önümüzdeki yıllarda arzu edilen miktarlarda dünya pazarlarındaki yerini alırlarsa Çad, Mali ve Moritanya gibi ülkeler kısa bir gelecekte kıtanın parlayan ülkeleri olacaklar. Sahip olduğu yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından oldukça zengin olan Demokratik Kongo Cumhuriyeti 2000'li yıllarla kadar sağlamadığı siyasi istikrarı oturtabilirse 60 milyonu aşan nüfusu ve 2,300.000 km²'nin üzerindeki yüzölçümü ile Afrika'nın Çin'i olma yolundaki en önemli ülke olarak görülmektedir.

Küreselleşme süresinde Afrika ülkelerini etkin konuma getirecek bütünleşme hareketleri içinde Afrika Birliği, NEPAD, SIN-SAD, ECOWAS, IGAD ve diğer kuruluşlar halen önemli roller üstlenmiş bulunmaktadır. Bir taraftan bölgesel etkinlikleri artan bu uluslararası kuruluşlar, diğer taraftan diğer kıtalarla da ilişkileri rahatlatacak adımlar atılmasına öncülük edeceklerdir.

Afrika'ya Açılımlar Küreselleşmenin İlk Adımları

1990'lı yıllarda başlayan Afrika ülkelerine olan ilgi "Afrika'ya Açılım" adıyla yeni bir ivme kazandı. Özellikle 2005 yılı bu konuda bir harekete geçiş yılı oldu. Türkiye Cumhuriyeti, 1990'lı yılların sonunda bu yeni atılım için ilk girişimlerde bulunmaya başladı ve adım adım bu siyasetini uygulamaya koydu. 2000'li yıllarda bu tavır giderek sağlam zeminlere oturdu ve nihayet 2005 yılı "Afrika'ya Açılım Yılı" ilan edilerek uluslararası boyutta Türkiye'ye yeni ve güvenilir bir istikamet çizilmiş oldu. Kısa zamanda ticarî faaliyetlerin harekete geçirilmesi, insani yardımların bir anda bu kıtaya yönelmesi, müteahhitlik ve eğitim gibi pek çok alanda faaliyetlerin de bu kıtaya kayması bu ilginin bir sonucudur. Artık Afrika kıtası, Türk insanı için balta girmemiş ormanlar ve uçsuz bucaksız çöllerden ibaret bir kıta olmanın çok ötesine geçip, ticarî ortakların, yardım eli uzatılan kardeşlerin, dev yatırımların gerçekleştirildiği imkânların ve karşılıklı öğrenci akımının sağlandığı bir coğrafya olmuştur. Gittikçe küreselleşen dünyamızda Türkiye, her ne kadar bugünkü imkânlarıyla Çin ve Hindistan'ı yakalayacak konumda olmasa bile yakın gelecekte ciddi adımlar atacağını şimdiden söylemek mümkündür.

Afrika ülkeleri dünya ekseninde yürütülen güçlü küreselleşme faaliyetlerinin yönlendirici aktörleri arasında henüz yer almıyor. Bu durumun yakın gelecekte de böylece devam edeceği anlamına gelmiyor. Zaten 2000'li yılların Afrika için yeni umutların başlangıcı olma özelliği de buradan geliyor. 5-6 Nisan 2001 tarihlerinde Tunus'ta ilk defa "Küreselleşme ve Afrika" konulu bir toplantı yapılması ciddi bir başlangıçtı. Uluslararası Para Fonu, Tunus Merkez Bankası ve Afrika konusunda değişik faaliyetler yürüten bir enstitünün (Institut multilatéral d'Afrique) girişimiyle bu toplantı gerçekleşti. Bu toplantıya 14 Afrika ülkesi katıldı. Kıta için küreselleşmenin ne ifade ettiği konusu ekonomi ve finans çevreleri ile diğer konuların uzmanlarınca ele alındı.

Yine Afrika'nın küreselleşme içindeki yeri konusu, müstakil araştırma merkezlerinin ilgi alanına girdi. Bu süreci inceleyen araştırmacılar bir araya gelerek ortak çalışmalar

yapmaktadırlar. UCLA African Institute'nin bünyesindeki Globalization Research Center-Africa (GRCA) grubu bunlardan sadece birisidir.

Afrika için önemli bir çıkış yolu olarak küreselleşmeye ağırlık verenler için ekonomik kalkınma ancak bu yolla mümkün olabilecektir ve fakirlik de azaltılabilecektir. Zira bugün Sahra altı Afrika'daki toplam 48 ülkede yaşayan 650 milyon civarındaki insanın yarısına yakını olan 300 milyon insan günde bir doların altındaki bir gelire geçinmek durumundadır. Daha da kötüsü mevcut durum iyileşmediği gibi gittikçe de vahim hale gelmektedir. Bütün dünya ekseninde fakirlik göz önüne alındığında oran olarak mevcut nüfusunun %48'inin aşırı fakirlik içinde yaşadığı tek bölgenin burası olduğu görülmektedir. Bu noktadan hareketle küreselleşmenin dünyanın pek çok yerinde fakirliğin şiddetini azalttığı ileri sürülerek Afrika için de yeni çözüm önerileri yapılmaktadır. Şayet gerekli reformlar uygulamaya konur ve bunlar uluslararası çevrelerce yeterli finans ve teknik destek görürse mesafe alınacak vaziyettedir.

Küreselleşme dünyanın pek çok bölgesinde meyvelerini verirken, Afrika'nın bu çok boyutlu yeni stratejiden gerekli yararlanmayı sağlayamadığı bilinmektedir. Gerçi bu süreç tek başına kesinlikle Afrika'nın her derdine deva olacak anlamına gelmemektedir. Zaten kendilerinin sahip oldukları değerlerini terk etmeden ama halen geçerli uluslararası boyuttaki kalkınma stratejilerini benimsemeleri durumunda bundan belli imkânlar elde etmeleri bekleniyor. Dünya ticaret sistemi içinde ne gerekiyorsa bizzat taraf olarak üzerlerine düşen kurumsal değişiklikleri yerine getirmeleri zaruret halini almış bulunuyor. Özelleştirme konusunda gerekli adımlar atılmadan, serbest ticaret bölgeleri kurulmadan, uluslararası yatırım imkânları kıtaya çekilmeden, iletişim ve ulaşım alanlarındaki değişimleri görmezlikten gelerek küreselleşmeden istifade edilmeyeceği ortadadır. Güçlü devlet idareleri yanında sivil oluşumların kuvvetlenmesi için gayret edilmek durumundadır.

Bütün bunlara rağmen Afrika konusunda büsbütün karamsar olmamak gerekir. Çünkü mevcut 53 ülke arasında ciddi manada atılımlar yaparak belli gelişme oranlarına ulaşıldığı görülmektedir. Mesela çok değil, 1990'lı yılların başında %3 oranında bir gelişme gösteren bu kıtadaki ülke sayısı 18 iken, 2000'li yıllarda 30 ülke bu seviyeyi yakaladı. Ancak gelecek için umut vadeden bir ortam oluşması için Afrika ülkelerinin %7'lik bir kalkınma hızına kavuşmaları gerekmektedir. Şayet Afrika'nın 1980'deki petrol dışı ihracatta ulaştığı seviye devam etseydi, 2000 yılında elde 69 milyar dolar yerine, 161 milyar dolarlık bir seviyeyi görecekti.

Kıtada artan nüfusa oranla dünya ticaretindeki oranlarının da artması gerekirken gittikçe düşen bir seyir takip etmesi normal görülmemektedir. 1960-1969 yılları arasında %5 civarında bir seviyeye sahipken, bu oran 1990-1998 yılları arasında %2,3 oranına geriledi. Bunda kişi başına düşen gelirin düşmesinin, taşıma ücretlerindeki maliyetlerin yüksek oluşunun ve önemli pazarlara uzak olunmasının tesirleri etkili olmaktadır. Yine

kıtada bulunması gereken sermaye daha güvenilir olduğu için Avrupa ülkelerine kaçmaktadır. Hatta Financial Times 1991 yılında kıta dışına kaçan sermaye miktarının 135 milyar doları bulunduğunu yazmıştı. Bunun sadece %10'nun kıtaya dönmesi, kıtada yapılan yabancı yatırımların 12 katından fazlası demektir. Kıtanın son yılda her geçen sene daha fazla hammadde kaynaklarından elde ettiği gelirlere dayanması da kalkınma yolundaki en büyük çıkmazlardan birisi olmaya devam ediyor. Biran evvel üretime yönelik alanlarda yatırımların başlaması gerekmektedir.

Dış borçlar Afrika ülkelerinin içinde buldukları en ciddi çıkmazlardan birisi olmaya devam ediyor ve küreselleşme önündeki en büyük engellerinden birisi olarak duruyor.

Afrika ülkeleri genel olarak güvenlik bakımından geçmişteki kargaşa ortamlarını geride bıraktılar. 1990'lı yıllarda başlayan demokratikleşme süreci kıtada istikrar için vazgeçilmez bir boyut kazandı. Son günlerde yeniden karışan Somali ve Sudan'ın Darfur bölgesi dışında pek çok ülkedeki iç karışıklıklar yatışma eğilimine girdiler. Fildişi Sahili, Sierra Leone, Liberya, Gine ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti, iç barışın tesis edilmesi yolunda epeyce mesafe almış bulunuyorlar. Sudan'ın uzun yıllar devam eden Güney Sudan meselesini halletmesi bile başlı başına ciddi bir siyasi başarıdır.

Uluslararası boyutta yürütülen Afrika'ya yardım faaliyetleri gittikçe azalmakta ve bunun artık çok da geçerli bir çözüm olmadığı herkes tarafından kabul edilmektedir. 1990'lı yıllarda yardıma muhtaç Afrikalılara kişi başına 39 dolar yardım yapılırken, bu miktar 2000'li yıllarda sadece 9 dolar seviyesine düştü. Bu da dünyanın bu kıtadaki açlığa gittikçe duyarsız hale geldiğini göstermektedir.

Türkiye'nin Uluslararası İlişkilerinde Afrika'ya Yaklaşımı:

Büyükelçi Numan Hazar'ın "Küreselleşme Sürecinde Türkiye-Afrika İlişkileri" (Ankara 2003) kitabı, ülkemizde sınırlı da olsa klasik Afrika çalışmalarının dışına çıkan bir eser oldu. TASAM'ın 2004 yılı sonu itibariyle başlattığı Afrika Çalışma Grubu'nun girişimiyle 2005 yılında yapılan Birinci Uluslararası Türk- Afrika Kongresi ve hemen ardından bu grubun Afrika Enstitüsü şeklinde yapılanarak tertiplelediği 2006 yılındaki İkinci Uluslararası Türk-Afrika Kongresi, bu kıtaya açılımın ciddi belirtileri olarak kabul edilmektedir. Yine TASAM yayınlarından çıkan "Osmanlı-Afrika İlişkileri" adlı eser de bu alana tarihi bir perspektif vermesi açısından oldukça önemlidir. Günümüz akademik çevrelerinin en önemli ilgi alanları arasında yer alan uluslararası ilişkiler konuları Avrupa Birliği, Kafkaslar, Balkanlar, Ortadoğu ve ABD ile olan münasebetler üzerine yoğunlaşmaktadır. Üniversitelerimiz akademik manada Afrika kıtasının önemini henüz kavramadıkları için bir tek araştırma merkezi dahi bulunmaktadır. Bu konuda siyasi iktidarların ve devletin ilgili kurumlarının yürüttükleri karşılıklı münasebetler dışında henüz kayıtlara giren ciddi verilerden bahsetmek için işin henüz başındayız.

ÇALIŞTAY'IN SONUÇ BÖLÜMÜ: GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Oturumda yer alan konuşmacıların bildirimlerini sunmalarının ardından konukların görüş, öneri ve sorularının dile getirildiği son bölümde ilk olarak söz alan Nijerya Büyükelçisi Adamu Ajuji WAZIRI, konuşmasında Afrika'nın kıta dışında yeterli düzeyde tanınmadığını ifade ederken, Afrika'nın elli farklı ülkeden oluştuğunun altını çizdi. Büyükelçi konuşmasında Türkiye'nin 2005 yılını Afrika'ya Açılım Yılı olarak ilan ettiğini ve çok sayıda Türk girişimcinin bölgeye yatırımda bulunduğunu belirtti. Buna karşın Afrika'nın birçok sorunun içinde bulunduğunun altını çizen Büyükelçi, Afrikalı insanların bu yönde bir izlenim olmasına rağmen aslında sorumluluk almaktan kaçınmadıklarını, gerekli imkânların sağlanması ve yeni istihdam alanlarının oluşturulması halinde bölge insanın da sorumluluklarının bilincinde olacağını belirtti. Bunun yanı sıra Afrika'nın bulaşıcı hastalıklardan ve tarıma dayalı bir ekonomisi olması nedeniyle kuraklık sorunundan oldukça olumsuz etkilendiğini ifade eden WAZIRI, Türkiye'de bu kış yağışların az olması dolayısıyla büyük bir tedirginlik gözlemlendiğini, ancak buna karşın kuraklığın, Afrika'nın temel sorunlarından birisi olduğunu dile getirdi.

TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY, Fas diplomatik misyonunun Afrika ile vizyon geliştirmekten ne anlaşıldığı yönündeki sorusuna karşılık; Afrika'nın Afrika Birliği temelinde vizyon geliştirmeye çalıştığının çok iyi gözlemlenebildiğini, her ülkenin iç sorunları ile ve kıtanın geneliyle ilgili olarak geliştirilmeye çalışılan vizyonda Türkiye'nin söz konusu sorunların çözümüne yardımcı olmasının ve adil şartlarda işbirliğinin gerçekleştirilmesi düşüncesinin bu tür toplantıları ve geliştirmeye çalışılan ilişkileri oldukça iyi özetlediğini ifade etti.

Türkiye'nin Afrika kıtasıyla ilgili düşüncelerinin ve iyi niyetinin kanıtlarının tarihinde gizli olduğunu belirten ŞENSOY, bu anlamda taraflara düşenin, gelişen vizyona katkıda bulunmak, güç ve adalet temelinde doğru ilişkiler geliştirmek olduğunu altını çizdi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin ve Türkiye devleti kuruluşlarının her geçen yıl artan bir ivme ile Afrika kıtası ülkeleriyle ilişkileri geliştirme çabası içinde buldukları anımsatan ŞENSOY, TASAM'ın da amacının bir sivil toplum kuruluşu olarak bu gelişmelere katkıda bulunmak olduğunu ifade etti.

Daha sonra söz alan MEB Dış İlişkiler Genel Müdürü Doç. Dr. İbrahim ÖZDEMİR, toplantının zamanlama açısından son derece uygun olduğunu belirterek, eğitim alanında Afrika ülkeleriyle ilişkileri değerlendirdi. ÖZDEMİR, çok sayıda Afrika vatandaşının lisansüstü eğitim amacıyla Türkiye'de bulunduğunu, son dönemde yine Türkiye'den öğrencilerin Afrika'ya giderek eğitim aldıklarını, bunun da karşılıklı ilişkilerin gelişiminde büyük önem teşkil ettiğini ifade etti. ÖZDEMİR; Milli Eğitim Bakanlığı olarak Afrikalı öğrencilere verdikleri burs miktarını adet olarak kısa bir sürede iki katına çıkardıkları bilgisini de sözlerine ekledi.

1. ve 2. Uluslararası Türk- Afrika Kongrelerini düzenleyen TASAM'ın 3. Kongre'yi de 2007 yılının Aralık ayında icra edeceğini hatırlatan ŞENSOY, Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Addis Ababa'da düzenlenen Afrika liderleri zirvesine katıldığını ve Türkiye'de de Afrika Devlet Başkanları Zirvesi'nin gerçekleştirilmesinin düşünüldüğü yönündeki beyanatını anımsatarak, 2007 yılında Afrika kıtasıyla ilgili gündemin yoğunluğuna dikkat çekti. Ayrıca yine TASAM tarafından düzenlenmesi öngörülen ikinci Çalıştay'da 3. Türk-Afrika Kongresi'nin genel konsepti ile ilgili fikirlerin de alınacağını vurguladı.

Senegal Büyükelçisi Babacar Carlos MBAYE'nin bu tür toplantıların gelişen süreç açısından çok önemli olduğu ve çok sayıda bu türden toplantının icra edilmesinin gerekli olduğu yönündeki ifadelerinin ardından söz alan TASAM Genel Müdürü Atilla SANDIKLI, beklentilerin yardımların gelmesi ve karşılıklı işbirliğinden somut sonuçların alınması yönünde olduğunu, ancak bu tip uluslararası toplantılarda sonuç alınmasının belirli bir zaman gerektirdiği belirtti.

Bunun için gereken belirli aşamalara değinen SANDIKLI, Türkiye'de mevcut sorunların ve Afrika konusunun gündeme getirilmesi, sorgulanması, işbirliği alanlarının ortaya konması, bu alanlarda ortak bir vizyon oluşturulmasının ardından karşılıklı eylem planlarının yapılması gerektiğine dikkat çekti.

TASAM Afrika Enstitüsü'nün, Afrika'nın sorunlarıyla ilgilenen, onlara yardımcı olma düşüncesini ve Afrika'da eksik olan bilgiyi ve dokümanları ortaya koymaya çalıştığını belirtti.

“Bizim de beklentilerimiz, Afrika ülkelerinin kendi bölgelerinde Türkiye ile ilgili kamuoyu oluşturmaya yardımcı olmaları” şeklinde görüş bildiren SANDIKLI, böylece halklar arasında işbirliğinin gelişimine imkân sağlanabileceğini bildirdi.

Afrika ile ilgili çalışmaların gelişme safhasında olduğuna da değinen SANDIKLI, yatırım fırsatları ve işbirliği alanlarının da zamanla gelişeceğini ifade etti. TİKA'nın bölgedeki çalışmalarının, yoğun faaliyetlerinin gelecek açısından da son derece önemli olduğunu belirtti.

Nijerya Büyükelçisi Adamu Ajuji WAZIRI, bu tür toplantılarda Afrika kıtasından misafir sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin de yer alması gerektiği yönünden bir görüş beyan ederken, TASAM Başkanı ŞENSOY, önerinin gayet olumlu olduğunu, bu konuda Türk hükümeti temsilcilerinden ve Afrika Birliği Komisyon Başkanı KONARE'den destek istenebileceğinin altını çizdi.

Süleyman ŞENSOY toplantının kapanışında katılımları ve katkılarından ötürü Dışişleri Bakanlığı'na, Afrika ülkeleri diplomatik temsilcilerine, diğer kurumlara ve temsilcilere teşekkür ederken, projeye sağlamış olduğu destek nedeniyle TİKA'ya ayrıca teşekkürlerini ilettiler.

ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ

Dışişleri Bakanlığı

Kenan TEPEDELEN-Büyükelçi- Dışişleri Bakanlığı Müşaviri
Raif KARACA- Afrika Dairesi Başkanı

Nijerya Büyükelçiliği

Adamu Ajuji WAZIRI- Büyükelçi

Senegal Büyükelçiliği

Babacar Carlos MBAYE- Büyükelçi
Nicolas NYUYKY- Müsteşar

Libya Büyükelçiliği

Mohammed Ahmet MANGUSH- Büyükelçi

Fas Büyükelçiliği

Mhamed IFRIQNE- Müsteşar
Muhamed CHAKIB- Ekonomi Müsteşarı

Sudan Büyükelçiliği

Abdelkadir Abdallah Muhammed DAFFALA- Müsteşar
Dr. Mohammed Abuelkhier Saied BAKHIET- Üçüncü Katip

Tunus Büyükelçiliği

Jamila ELOVAER- Müsteşar
Khaled SALHI- Ekonomi- Ticaret Müsteşarı

Mısır Büyükelçiliği

Aly SIRRY- Müsteşar

Cezayir Büyükelçiliği

Ali MEKATI- Müsteşar

G. Afrika Cumhuriyeti Büyükelçiliği

Saral Van ZYL- Müsteşar
Andre Van STRATEN- Başkatip

Etiyopya Büyükelçiliği

Teramed ADANE- Ataşe
Binega TEWELDE- Ataşe

TİKA

Özlem GÜVENÇ - Teknik Yardım Uzmanı
Nihal ERSOY - Teknik Yardım Uzmanı

M. E. B. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Doç. Dr. İbrahim ÖZDEMİR- Genel Müdür

DTM

Atilla KIZILARSLAN - Daire Başkanı
Caner SANNAV- Uzman Yrd.

DPT

Kaan AKDOĞAN- Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü Uzm. Yrd.

Diyanet İşleri Dış İlişkiler Müdürlüğü

Doç. Dr. Ali DERE- Başkan

AKSİAD

Haydar ÇAĞIL- Genel Sekreter
Prof. Dr. Kemalettin ÖZDEMİR- Genel Koordinatör

TİM

Esra VURDU- Ankara Temsilcisi

Molino Makina Sanayi ve Ticaret A. Ş.

Ali Haydar AKÇAY- Yönetim Kurulu Başkan V. Asistanı

Petrol İnşaat Dış Ticaret ve Limited Şirketi

Vahap YILMAZ- Müdür
Mehmet Şükrü EROĞLU- Danışman
Abdullah KÖSEOĞLU- Danışman

TASAM

Süleyman ŞENSOY- TASAM Başkanı
Prof. Dr. Tacisar ONUK
Atilla SANDIKLI- TASAM Genel Müdürü
Gönül İSMAİLBEYLİ- TASAM Ankara Temsilcisi
Doç. Dr. Ahmet KAVAS- TASAM Afrika Enstitüsü Direktörü
Prof. Dr. Bülent ARAS- TASAM Proje Yöneticisi
Murat AYDEMİR- TASAM Bilişim Yöneticisi
Arzu YORKAN- TASAM- Orta Doğu Çalışma Grubu
Ufuk TEPEBAŞ- TASAM Küresel ve Bölgesel Güç Merkezleri Çalışma Grubu

**COMMON STRATEGIC VISION DEVELOPMENT
REGARDING
DIPLOMATIC REPRESENTATIVES OF TURKEY AND
AFRICAN COUNTRIES**

**1ST WORKSHOP FINAL REPORT
“THE REFLECTION OF GLOBAL AND REGIONAL
ISSUES TO AFRICAN COUNTRIES AND TURKEY**

EDITOR

Expert: Ufuk TEPEBAŞ

* Sonuç Raporu: 1-24, Final Report: 25-48

CONTENTS

PRESENTATION.....	27
THE REFLECTION OF THE GLOBAL AND REGIONAL ISSUES ON THE COUNTRIES IN AFRICA AND TURKEY	29
THOUGHTS ON THE CHALLENGES AND POSSIBILITIES THAT WILL DETERMINE THE FUTURE FOR THE MEETING OF AFRICAN COUNTRIES - TURKISH DIPLOMATIC REPRESENTATIVES ON COMMON STRATEGIC VISION DEVELOPMENT	34
THE EFFECT OF GLOBALIZATION IN THE ORIENTATION OF TURKEY TOWARDS AFRICA	38
THE CONCLUSION OF MEETING ON AFRICA: OPINIONS AND RECOMMENDATIONS	45
WORKSHOP PARTICIPANT LIST	47

PRESENTATION

In today's world, where extremely fast paced developments are being experienced in international relations, African countries, while showing efforts to make the integration movements among themselves more effective, are also emphasizing the importance of their having a say in intercontinental interactions. It is already possible to see these developments at the basis of the steps taken for mutual multidimensional relations in the last few years.

Closed communities and countries have taken their places in history books as an occurrence of the 20th century. The 21st century that we live in is an era where not only the relations between countries, but also the intercontinental interactions will reach a dimension that defies any boundaries. In such an important period, Africa whose internal dynamics were destroyed under certain negative circumstances during the last two centuries, find satisfaction from the fact that its power is recognized. The diplomatic corpse of African countries, who work with great self-sacrifice in order to prevent the recurrence of the process previously experienced, desire to train the new generations that will have the same experiences as their colleagues in different regions of the world and want to be active in this process.

African countries, in order not to be left under the direct interaction of developed countries in some vital subjects, are in the process of performing calculations to properly evaluate the 21st century. And the first thing to be done for this is to solve the education dilemma the continent faces. Within this context, by providing equal education opportunities to everybody, and by establishing the infrastructure for such, to discover youth with superior intelligence from all corners of the continent, and their specific education for the good of the continent.

The external aid that is received in the education field turns out to be temporary. The permanent ones are those possibilities and facilities that are created with the continent's own dynamics. Within this context, it is necessary to make the knowledge and skills of adolescents who complete their education either at universities on the continent or the young generation of Africans completing their education in universities at other continents more effective for the future of the continent. They should stop being communities that only need knowledge and the plans for them to become knowledge generators ought to be drawn now.

Superpowers that have the desire to sustain the economic expansions they have realized in our day see Africa, as they did in the past and probably will continue to see in the future, as a cheap raw materials depot. However, by better evaluating the raw material sources with their being processed at location and thus leading to production, and as such having them valued at their true worth in international markets shall relieve the future of the continent. In this sense, the integration movements that make cooperation

with organizations from outside the continent and which function under economy or development topics are vested a major role.

Strengthening the social structure in African countries, which have not lost their commitment to human values in socio-cultural field, shall be an important gain for the future. The crisis faced by the world societies that break away from their values are a matter of serious concern for all. In order for African nations not to live the same process, while the self values of the continent's peoples should be preserved, the changing world order should be closely followed and opportunities for profiting from the positive directions should be researched. While some gains obtained from abroad are being evaluated for the development of the continent, the self-values should also be duly promoted to other societies with the thought that such may be beneficial to them.

Republic of Turkey thinks that more projects need to be produced in many more areas such as politics, economy, international relations, education, art, and sports, so as the world will a free and peaceful environment in the 21st century, and acts in a consistent manner with such. There is no doubt that one of the bigger expansions in this aspect will be cooperation under mutual and equal conditions with African countries that are open to such terms. As long as studies directed to future development of vision are commenced immediately, and as long as the common conclusion formed as a result of such, are put into implementation boldly and without delay.

The first of the workshops with the subject, “The Reflection of Global and Regional Issues to African Countries and Turkey” executed in Ankara on 4th of April 2007, was planned by TurkAsia Strategic Research Center for such a serious and stable future within the scope of “Thoughts on the Challenges and Possibilities that will Determine the Future for the Meeting of African countries - Turkish Diplomatic Representatives on Strategic Common Vision Development”. This project has been planned to be oriented to the diplomatic mission of African continent in our country, to our businessmen who make investments in many fields in this continent, and to non-governmental organizations. To follow the intercontinental developments closely, to correctly analyze the information obtained, to develop a consistent and applicable vision for a mutual future, and to remove in the easiest manner possible the interruptions that may occur and to best evaluate the opportunities that will establish mutual benefits, we hope that the next phases of “Thoughts on the Challenges and Possibilities that will Determine the Future for the Meeting of African countries - Turkish Diplomatic Representatives on Strategic Common Vision Development” will also prove beneficial and seriously contribute to the development of the relations between Turkey and African countries.

Süleyman ŞENSOY

Chairman of TASAM

**THE REFLECTION OF THE GLOBAL AND REGIONAL ISSUES ON THE COUNTRIES
IN AFRICA AND TURKEY**

H.E. Kenan TEPEDELEN*

Estimable Chairman,

Dear Ambassadors,

Distinguished Guests,

I derive great pleasure from being with you, yet in another meeting that is organized by Turkish-Asian Center for Strategic Studies.

I would like to take this opportunity to thank TASAM that carries out very beneficial work in relation with the continent of Africa that has been gaining importance for our country and the world alike, as well as the employees of African Institute. I would like to reiterate my belief that these studies will help to establish a better understanding of the problems that Africa experiences along with the opportunities open to it, and furthermore, I believe that they will have a positive contribution to the relations between Turkey and Africa.

Distinguished Guests,

While we are taking a step into the new century, we feel a fast paced change in every area and see that the mutual dependency and uncertainty increase steadily.

Today, everyone has accepted the globalization as a fact. Regrettably, the advances made in the fields of democracy, economy and science are shadowed by mistrust, injustice and inequality that are experienced across the world in general.

The asymmetric threats such as terrorism and weapons of mass destruction are threatening the human life and civilization. The Terrorist organizations are feeding on the despair of the ones that cannot share in returns achieved from globalization.

It is an unacceptable fact in the 21st century that hunger, epidemics and poverty are still a threat for millions of people all over the world. If there are drugs to cure but the needy people still do not have access to them, or when in one part of the world people have food and in the other they don't and while the financial means and sources are abundant in some regions and in the others there is poverty, this situation points to a defect in the functioning of the international system.

*Advisor of Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey

In our day, these problems are more of a source of concern for the people.

**Advisor of Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey*

Our fates are sealed.

The depression that the people experience in one part of the world, can have their effect felt much faster in other parts in the form of instability, violence, economic turbulence. A disease that may start in a region can take its toll on people in other continents in a quick manner. In combating these problems, effective international collaboration carries great importance.

These determinations, in a sense, place Africa in the center of global agenda. To be able to achieve the targets such as global peace, stability and prosperity, it is required for the potential wealth that is possessed by Africa must be mobilized and a speedy progress towards the bright future must be ensured.

The things to be done to achieve this are clearly evident. What is required to be done can be summarized as follows; to free the countries of Africa from the shackles holding them down and to use the limited financial resources to make investments for the future; to provide better education and health services to a larger group of people; to take the necessary measures and make the arrangements for African countries to take a stronger position in the commercial arena; and to support the reform efforts are some of the primary ones.

Africa can take better advantage of the benefits of globalization, to catch up with the fast changing environment of today and furthermore, if it is able to utilize the opportunities it has to their fullest extent; it might be able to multiply the effects.

Although, there were promising developments in this direction within the last few years, there still seems to be much to be accomplished.

Between the years 1970 and 2002, the African countries borrowed 540 billion US dollars in total. Even though the repayment amount within the same period was around 550 billion dollars, by the end of the period there was still 293 billion dollars waiting to be paid. The burden of 300 million people was lifted when in the year 2006 the G-8 countries waived their rights to the debt owed to them by 18 countries.

On 31 March 2006, Zambia President Estimable Levy Mwanawasa, announced that all the health services will be provided free of charge from that day onwards. This was made possible with waiver of the of 5 billion dollars debt of the country to IMF.

As such in Burundi, the education has become totally free and 300 thousand children were given the chance to have an education.

But in spite of all this, the number of children that are of school age but cannot receive education is close to 100 million. Although it was targeted to send each and every one of these children to school until 2015, a mobilization on an international scale is required to be able to accomplish this.

Health is still an important problem. In the year 2005, the number of women who lost their lives during pregnancy or delivery was around 500 thousand, in the same year the number of kids that died in the shootouts was 11 million. This means that every minute a woman dies and every three seconds a child dies.

The phenomenon of AIDS has not been overcome yet. Although in the year 2006, 8 times more African people had the chance to be treated, still only one out of five AIDS patients received treatment. AIDS causes 6.600 deaths in Africa every day. If success cannot be achieved, in combating this disease that caused the labor force to decrease to half of its size within the last 20 years, the future generations of Africa will be faced with a catastrophe.

In order for Africa to be able to break out from this vicious circle, the improvement in the economic conditions and growth will play an important role. From this aspect, the fundamental target is to be able provide an increase in the volume of trade.

In the year 1980, the share of Africa in the world trade was 6%, however this percentage went down to 2% when we reached 2002. We should not forget that 12% of the world populations are Africans. As such there is an inconsistency; it is required for the trade volume to be brought up to a status that is in proportion to its population.

For Africa to be able to secure a 1-% increase in its share in the world trade, it must have the benefit of an additional 70 million-dollar worth of export opportunity. This amount is a few times more than the economic aid provided to Africa every year.

This situation points out the way to be followed. Increasing the investment and trading opportunities is more important than providing aid. Especially developed countries have to take up an important role in this process. The lowering of the limitations placed against the African goods; the local subsidized pricing policies that put limitations on the competitive power of the African goods must be reviewed; investing in Europe; increasing of the trading capacity and technology transfer can be counted among the ones that first come to mind.

Dear Participants,

Turkey understands better the hardships that Africa is going through as well as the big potential that it possesses. The stages that we went through within the last few years show us that.

Within the last three years, our trading volume with the African countries has more than doubled and exceeded 12 billion dollars. Our target within the next three years will be to reach 30 billion dollars. Our will and determination, when combined with especially the distance taken in the legal area with the infrastructure work that was carried out, may make possible for us to exceed even this set target.

In the years 2003, 2004 and 2005, the total value of the projects that were undertaken by the Turkish firms in Africa were 578, 652, and 949 million US dollars respectively. In other words, an increase of more than 62% was realized in the period between 2002-2005.

We are planning to further increase these numbers within the next three years. We are aware of the importance of becoming a member of African Development Bank to be able to reach these targets, and we are working on the subject.

Our investments in Africa have shown a speedy increase, and as of the end of the year 2005, they reached the level of 400 million dollars. The number of Turkish firms that are active in Africa is now close to 400. We expect an increase in the number of places that Turkish Airlines fly directly in Africa besides a positive reflection of such on the trade-related activities.

Not only emotionally but also geographically Turkey feels itself close to Africa.

Within the last year, the total of the donations we were able to make to some specific countries in Africa through World Food Program and United Nations Children's Fund exceeded 5 million dollars. In the fully equipped desert hospital that we established in South Darfur, thousands of people were treated in the last six months and the services are continuing full force. Furthermore, the level of the food and medical supplies that we were able to send to the region has reached significant amounts.

Turkey is further helping to establish peace and stability in the region. In the BM Missions in Sierra Leone, The Republic of Congo, The Sudan, Ivory Coast and Liberia, Turkey has a presence.

In the future, Turkey will have its presence felt more in Africa. We want to compensate for the lost time in the past and we want to do it fast. Turkey will take its place besides its friends in the African continent in a more active manner.

We can only be able to overcome the global and regional problems that we are faced with in this manner, by taking a hand in hand approach. In the world of today, the greater part of the problems carry a global quality and as such they require global solutions and this is only possible with strong solidarity and joint effort.

May be one of the best examples to this is the change in the climate. Same as Africa, Turkey also will not be able to overcome the adverse effects of this phenomenon on its own. The only thing we can do is to anticipate the conditions that we will be faced with in the future and to take the necessary measures in a timely manner. By doing so we will be able to protect ourselves from the harmful effects to a certain degree.

Without any doubt, the change in the climate carries more importance for the Continent of Africa. In Africa where climatic conditions and especially regular rains carry great importance, it is expected for the temperature increases due to climate changes to reach twice the world average. In Kericho, which is situated in the center of the most important tea production area in Kenya, an average increase of 3.5 degrees in temperature was determined taking place over the last 20 years.

Besides the increasing temperature, irregular rains, floods, and drought make their threats known better. The diseases may spread faster and more people will be preys to them.

For Africa to be more confident about the future, it must be able to take into consideration the problems that it might be faced in the future besides the ones that it is dealing today.

Turkey will support Africa from this aspect as well. The process through which we seek solutions to our common problems will help us get closer.

The proud people of this continent that has a magical quality, and beauty have suffered a lot through the history, however, no matter what they were faced with, they were able to overcome all the challenges presented to them.

Today we see that, when the governments in Africa display a determined attitude in terms of progress, the public does the rest and take ownership for the change. This interaction will speed up the reform and the improvements to the better.

Africa, in spite of all the challenges and sorrows that it was faced with, still stands tall and strong like a proud lion. It makes deductions from the experiences, shows its determination to embrace democracy and always targets for the better. For this reason, Africa has always been identified with pride and strength in the eyes of the Turkish people.

A safe and just world governed by peace and stability is our common objective. This common objective will help us share common denominators.

Estimable Chairman, Dear Ambassadors, Valued Guests, with this belief I wish you the best.

**THOUGHTS ON THE CHALLENGES AND POSSIBILITIES THAT WILL DETERMINE
THE FUTURA FOR THE MEETING OF AFRICAN COUNTRIES - TURKISH
DIPLOMATIC REPRESENTATIVES ON STRATEGIC COMMON VISION
DEVELOPMENT**

Prof. Bülent Aras*

We are in an age of rapid renovation and change. Time and space are losing their meaning, and speed itself is entering into our lives as a value. In our day where the distances are shrinking and the actions in nearly all of the areas of life are realized in a relatively tremendous speed compared to past periods, it becomes essential to examine with great care the developments that will shape the future. This examination makes it necessary to scrutinize the challenges new formations will present as much as the possibilities. Two important results may be set forth at the very beginning. These results are the need felt for strategic leadership and the need for in-depth knowledge such leadership would require.

We, on a wide platform from the layman to university students, and from experts employed in the private sector to the individuals who work on a voluntary basis at International non-governmental organizations are faced with rather embracing and determining possibilities and challenges. The new era will be determined by new trends. This determining and being determined relationship, which is underlined, will be established by some important trends that are subject to some wide research. The most comprehensive study in this field is being displayed by Seven Revolution project, which is conducted by International and Strategic Research Center, one of the effective think tanks of Washington DC that produces policy.¹ The new trends that this project brings about, which have the quality of breakthroughs, are expected to be realized under the below headings.

- 1- Population
- 2- Management of Resources
- 3- Technology
- 4- Information
- 5- Integration
- 6- Conflict
- 7- Governance

* Işık University Faculty and TASAM Middle East/Caucasus Project Manager

1 For more information you may visit CSIS's web page. Please look at <http://www.csis.org>

In the common vision development studies of Turkey and African countries, each development, challenge and opportunity that the breakthrough causes should be considered very carefully. In these subjects, which are frequently encountered within the discussions of globalization, the point of interest is the fact that the developments that may have a time-bomb effect and the opportunities that will sweep the countries to a higher league appear together. In this meeting, I would like to deliberate more on the international security and terror which faces us and may be evaluated under the heading conflict within the context of challenges rather than opportunities.

International Security and Terror

Al-Qaida has the look of a virtual post-modern state. Its integrity stems from a common ideology rather than a physical unity. Resembling a higher level umbrella of different network-like organizations that do not display any connections with each other. Although there are operational leaders of the terror networks who are visible, the purpose itself is holy, and this cause worth dying for actually functions as the leader for this formation. This organization and operation method that places the purpose in the center instead of the person, brings up a different structure from those we are used to see in the usual terror organizations. Destruction of the leader and the organization does not mean that the network is destroyed.

The new terror that Al-Qaida represents has a quality that cannot be located and deterred. The new quality of terror frustrates the conventional fight and counter terror methods. The development of new methods is inevitable. Target designations and the weapons used challenge the forecasts of terror specialists. The James Bond series turned out to be useless besides underlining the global threat of terror. When the Cold War era terror literature is reviewed, it can be seen that Hollywood is still one step ahead. The fact that civilian aircraft could be used in terror acts that would shake the world was not included in the probabilities.

The world is insecure, as it never was in the past. Besides the activities of the terror network, this insecurity also stems from moves constituting alternative expressions to the values of the modern world, and its bringing to the agenda intellectual challenges in the context of global injustice and inequality. Terror acts, which cannot be accepted under any circumstances and results in the death of innocent people, lead to a compulsory empathy to the Iraqi and Afghani wars that USA and its allies undertook. Deaths, wounded, fear and desperation that are just images in the media are instantly brought next to the people. We fall into the war zone of the television in a way that resembles a horror movie.

International terror makes use of global habits of finance-capital and accessibility of technology. We could say that they continue their existence due to the availability of

global access to terror networks, and its specifications that differentiate them, their not being determined, and not being deterred in organization, target selection and operational sense. The question as to how to eliminate an enemy that is invisible still begs for an answer. Terror network grows stronger with its own actions as well as maneuvers against it. International terror in a sense is making efforts to plant itself like a tumor in the international system. Nearly all interruptions in the system will lead to terror network's growing stronger in this way. Terror, which forms itself based upon international system's interruptions, enters a relationship of doomsday with the system that forms it.

Terror arrived to London, a multi-cultured Capital city of Europe, by announcing itself. International terror behaves as if any attacks made to USA and its Western allies as well as its allies in the Islamic world are made to the whole block. The question of Usama Bin Ladin “why not attack Switzerland?” takes on a meaning at this point. Terror, which hit the tourism center of Egypt two weeks after this attack, turned its face to Middle East this time. In fact the Anglo-Saxon alliance, as well as their allies in the Middle East, although in a lesser ratio, feels that the attacks are made against them.

G-8 meeting was announced months beforehand. Establishing terror cells, planning attacks, preparing explosives requires a period of a few months. London attacks shall in a sense be a turning point for international meetings. We will witness much more careful meetings, which are announced to the public at the very last minute. The leaders of advanced countries will not want to be shaken by bombs like the ones in London. The mayor of London said that the terror attacks were not hitting the leaders or the politicians, but rather the people and causing suffering to people far from those it targeted. The point that seems to elude the Mayor is that the attacks on London and Madrid had as their purpose of forcing the public opinion to discontinue their support of pro US policies and force them to withdraw from Iraq.

In London, where a crowd of more than 1 million staged a rally against the occupation of Iraq, the situation in a sense had given an early warning sign. The preferences of London public, which were justified in their actions, will have an effect on the fight against terror in the whole world and the future of US-UK alliance. It is evident that the visa and border controls will increase in the UK, as well as European Continent. Border security may come up as an important criterion in the expansion process. Subjects that are a matter of jealousy in the EU such as joint cooperation, and common police force will gain momentum.

The Moslem communities shall attract attention as the usual suspects primarily in the UK and other places. The British identity that carries a genetic imperialist code as a legacy may be opened to discussion again. The currently disputable “British origin” of Pakistani and Arab Moslem communities and other Moslem sectors may become even

more a matter of dispute. We may witness the rebirth of the ghost of nationalism in the old continent, and the voluntary seclusion of Europe, which does not contain multicultural aspects in the real sense of the word.

Egyptian attacks showed that there are countries with Moslem majorities between the terror network enemies. Terror network that has the purpose of deterring USA and its western allies, and also tries to break them apart as much as possible, approaches in the same ruthless manner to Moslems as well. The network that sees these countries in a serious management crisis and their public in grave error has the long-term purpose of having these countries sever their ties with the west and provide support to their so called global jihad. The message they give stating that they continue in different scales the war they are fighting against US and its allies in Iraq in the whole world as well, is in a sense a part of their tactic to gather support from Moslem populated countries.

Challenge of the Future

It is difficult to say that appropriate measures were taken against the changing character and changing threat of terror between the time that elapsed from 9/11 to the London attacks. The preference criteria of terror are distinctly pronounced, not leaving any room for doubt: United States and its allies. US administration that has been acting with the slogan of War against terror in the post 9/11 era spreads the bilateral worldview. The new division is emerging between the countries that support terror, and supra-national elements and terror-fighting countries and organizations.

US Administration does not seem very successful in keeping its block together, in the new division that may be called war side and peace side. What keeps the peace side together is the threats that come from the war side. The voluntary allies of US feel this process with all its violence and London attacks are a part of this process. International terror is regenerating the black-white world definition. Fight against international terror should be a dynamic process established through cooperation at global scale, flexible decision making processes, and democratic legitimization principles.

Multilateralism is again required in international relations. G-8 meeting convened with the agenda of global warming and fight against poverty. The establishment of a world order with hegemonic disclosure and mutual doomsday scenarios within the international system will not serve as a solution to the issue. It is the time for more dialogue and tolerance. It is necessary to continue where G-8 left from without turning down any constructive contribution. To try to remove the issues that produce structural tumors within the international system, and to look for solutions to problems that act as sources to the production of others and enemies are the things to do in the post London phase. To reach peace is a target that is even more difficult than it ever was. The methods applied to remove the issue turn the issue deeper. Besides military methods, all parties

THE EFFECT OF GLOBALIZATION IN THE ORIENTATION OF TURKEY TOWARDS AFRICA

Assoc. Prof. Ahmet KAVAS*

Globalization and Africa

20th Century caused many changes in terms of the history of world. The First World War that was experienced between 1914-1918 and the Second World War between the years 1939-1945, either destroyed centuries long systems that were established across the world or caused them to change shape. The countries that were not able to complete their colonization in the previous century were invaded by European countries at the beginning of 1900s. The countries that represent a certain power and have influence in their geographical region were all abolished one by one. Like Ottoman Empire that became extinct after an existence of more than 6 centuries in Asia, Europe and Africa triangle. Another example is Kânim-Bornu Sultanate that also ceased to exist in spite of its history of more than a thousand years and deemed to be oldest and longest rulership in the world located in the center of Africa.

As a result of these fast developments, the international centers of power that were tried to be established could not be placed on very strong foundations, and they were not able to survive as long as Roman Empire, Byzantine, Sasani, Otoman Empire or Kanim Bornu Sultanate, on the contrary they brought along new reasons that would result in a greater war. As a result of this, the Second World War could not be prevented. Actually these two wars were the most extensive global wars in the history of human kind. Although the result of the first one did not bring any peace to earth the second one caused a relatively new change to take place. On the other hand the states that had the leading roles in the two wars that were fought, tried hard to hold on to their old powerful positions. In spite of this, a formation that took place at the end of the Second World War and which was led by the United States of America and The Soviet Union, each representing a different pole, could not be avoided. As such, for a period of half a century the fate of the newly formed states was shaped on the basis of which one of these two they would prefer to side with.

The independence moves of the colonies that started at the beginning of the 1950s took the whole world under its influence. The imperialist nations had to withdraw from territories in Asia, Africa and America that they so easily took over. However, this withdrawal was not complete as these imperialist forces set the ground for the formation of economic, administrative and cultural structures that would stay loyal to them before they left the territories under their control. In other words, the period called “New Colonization” that came right after the independence movement, brought along events

**Member of the Istanbul University- TASAM-African Institute Director*

that made people wish for the old colonization period. The borders that were valid before colonization were removed with the spreading of colonization and new maps were created. During the independence movement, “core countries” like core families were established with the exception of some countries. Small states were created that possess the appearance of a country were made to feel dependent on the imperialist power due to their severed ties with the past. The size of these states did not make much of a difference, regardless of their size they were not in any position to stand freely on their own.

With the colonization, the connection between Egypt, Libya, Tunisia, Algeria and Ethiopia that were all provinces of the Otoman Empire was cut off as they were split between United Kingdom, France and Italy. Furthermore, the sultanates in the central and West Africa all ceased to exist with the colonization and these were shared between United Kingdom, France, Belgium, Germany, Spain, and Portugal. Following this the colonial administrations that were established by these European Countries could not survive for long and the French Africa, British Africa, Portuguese Africa, Italian Africa, Belgian Africa, German Africa, Spanish Africa were all lost in the developing balance of the world.

In this changing map of the world, Africa always took place as the platform for significant controversies. The number of the countries located on this huge continent covering 30 million kilometers was more than 50 when the 1990s started. From among these, none continued their state structure before the colonization, except Kingdom of Morocco. Africa, in other words the countries of Africa took their place among the states of the world. However they had to go a long way and to be able to cover all that distance they have to compete with the states that once colonized them.

The Re-birth of Africa that was stripped from its identity:

In some regions that were established after the declaration of independence, the states that were set up with a longing for the past could not form the bridge that they wished between the generations due to their changed identity. The reason for this was the forced removal of the intermediate generation that was supposed to establish the link between the old and the new from the continent due to different reasons. The people of the generation that were taken as slaves transported to other geographies with no return causing a great rift between these two. Following this, the people that participated in the domestic resistance move against the invasion of Africa were killed by the young people of the same ancestry that were taken in as soldiers to be let loose on the resistance forces. As such a few more generations of Africans were killed. On a graver scale from these two acts, was the death of millions of African Soldiers that were taken into the army, in the first and the second World Wars, as such another dynamic generation

ceased to exist. On the other hand the disconnection between the generation in Africa was rampant, due to the loss of life. This rift between the generations was not helped when hundreds of thousands of African people were transported to Europe as workers to reconstruct the cities that were wrecked as a result of the war. One last straw in this drama is the move of the few-trained people in this Continent to the developed countries in the world. This takes the form of qualified people leaving the continent (brain drain) to establish better lives and to avoid the financial, political and cultural problems prevailing in their respective countries. The fact that, 30.000 African men of science in possession of doctorates today, have made their home in Europe and North America shows how dire the situation is. Today, the estimated cost of acquiring a doctor's degree is 100 thousand Euros, and there are also fields that cost 200 thousand Euros. If we leave aside the very high cost of education involved, the fact that these educated people prefer to exercise their profession in countries other than their own is another big loss for the continent. As such 30% of the qualified work force prefers to take employment abroad. It is required to establish incentive programs that will motivate these people to return their own countries.

Can Africa be influential in the Globalization Process?

The mind boggling development of China and India set a good example for Africa, however at this point it is required to distinguish South Korea from these two, the reason being the difficulty to set this country as an example not for Africa but even most of the countries in Asia and Europe as it is one of the countries that showed the highest rate of development in the world within the last 10 years. But China and India can be set as examples as they resemble the continent in terms of their population size and Standard of life. In any event the collaboration that was witnessed between these two countries and Africa within the last few years can be the result of such an interaction.

The developed countries excluded Africa from almost everything until 2000s, while China, India, Brazil, Indonesia, Arab Countries and Iran showed specific attention to this Continent. From among these China alone had 20 billion Dollar trade volume with Africa. In the following years this volume has showed a consistent increasing trend and reached the level of 40 billion Dollars in the year 2005 and 50 billion in the year 2006. However, even among these countries it is hard to pinpoint a common focal point as China and India are in the process of taking this continent under their influence under the pretense of mutual cooperation, so that they can meet their increasing needs for raw materials and oil. On the other side the Arab Countries, rely on investments in the religious and some limited areas that will add some comfort to the daily lives of the African people. Iran, however, to strengthen its status in the international arena is trying to set the ground for the generations that will act in unison with itself, by establishing close cooperation with the African States.

Today among the 53 countries in Africa there is no absolute similarity. There are great differences between the countries that are located in the continent and the Island countries located in the sea. There are African countries that are in a better position when compared to the countries in the other regions of the world in terms of their economic advantages and the gross national product. Some of these are Libya, Tunisia, Mauritius and South Africa. And it is a well known fact that Algeria, Morocco, Sudan and Egypt display a development trend that picks up pace as time goes by. Furthermore if the available sources of oil in Africa, takes its place in the markets of the world in the amounts desired, then the countries such as Chad, Mali and Mauritius will be the bright starts of this continent. The Democratic Republic of Congo that is quite wealthy in terms of the underground and surface resources will be on its way to become the China of Africa, subject to the condition that it is able to establish political stability in the country with a population that exceeds 60 million and covering an area of 2 million three hundred thousand square kilometers.

During the globalization process, the institutions such as Adrican Association, NEPAD, SIN-SAD, ECOWAS, IGAD and similar, have taken on important roles. These international institutions that have increasing regional influence, will also be acting as pioneers in taking steps that will ease the relations with other continents.

The doors opening out to Africa are the first steps taken towards globalization

The interest in the African countries has started in the 1990s and accelerated under the new move called “Opening out to Africa”. Especially the year 2005 was characterized by this transition. The Republic of Turkey has started to make its first attempts and in the years 2000, these attempts have found a solid base and finally the year 2005 was declared as the “Year for Opening out to Africa”. As such a new and reliable course of action was drawn out for Turkey. The initiation of the commercial activities in a short time, is a result of the flow of human aid along with many services and activities such as the ones in the fields of Construction and education, to this continent. Now the continent of Africa is no more a land full of uncharted forests, endless deserts but it is rather a place where the commercial partners, the brothers and sisters to whom a helping hand is extended are located, a place where huge investments are made and Exchange of students takes place. In a world that has been commercializing at a fast pace, maybe Turkey is not in a position that can catch up with China and India, but it is possible to say that important steps in that direction will be taken in the future.

The countries in Africa are not among the actors that give direction to the strong globalization processes however this does not mean that this trend will continue in the future. This is why the 2000s indicate the beginning of new hopes for the people of Africa. Between the dates 5-6 April 2001, a meeting titled “Globalization and Africa”

was held the first time in Tunisia and this was a good start. This meeting was organized under the joint efforts of International Monetary Fund, Tunisia Central Bank and an Institute that conducts activities related with Africa (Institute multilatéral d'Afrique). The meeting was attended by 14 African States and the meaning of globalization for the Continent was discussed by the economists and the people of the finance world as well as the experts on the subject.

Again, the globalization within Africa has become a point of interest for individual research centers and researchers looking into this process are coming together to partake in mutual projects. The Globalization Research Center - Africa (GRCA) in the scope of the UCLA African Institute is only one of these groups.

For those who emphasize that globalization is a very important exit route for Africa, economic development and the decrease in poverty as a result of it, is only possible through this process. Out of the total of 48 countries in Sub-Saharan Africa, there are about 650 million people living in the vicinity today, and 300 million people, almost half of this population, has to live off of an income that is less than one dollar a day. And what is worse is that as the present situation does not improve, it gets worse and reaches a very grave state. When poverty is across the world is considered, it can be seen that this is the only area where 48% of the population, has to live in extreme poverty. Starting from this point, it is said that active globalization has decreased the intensity of poverty in many areas and as such, there are a lot of proposals regarding new resolutions for Africa. If ever the necessary reforms are put into application, and these have the required financial and technical support from the international environment, significant progress can be made.

Whilst globalization benefits many areas in the world, it should be known that Africa has not reaped the necessary advantages from this multi-dimensional new strategy. In reality, this does not come to mean that it can, on its own, answer all of Africa's problems. Only when they retain the values and morals they have now, and simultaneously, take upon themselves valid development strategies on an international level, can they hope to achieve certain means. It seems that, on the level of the world-wide trading system, it is their responsibility that they fulfil, personally, the institutional changes required of them. On the topic of privatization, it can be seen that the benefits of globalization will not be seen before the necessary steps are taken, free trade areas are set up, prospective international investment opportunities are drawn into the continent, and changes in communication and transportation are realized. Powerful governmental administrations are showing effort regarding the strengthening of civil development.

Regardless of all these, one should not hold an entirely gloomy outlook on the topic of Africa. Because it can be seen that mainly through the efforts and attempts made

in the real sense, a certain level of development can be achieved within the existing 53 countries. For example, whilst the number of countries in this continent that showed a growth rate of 3% in the beginning of the 1990's, which was not a long time ago, was 18, in the 2000's 30 of these countries have caught up to this level. However, to provide an environment that is promising, in terms of its future, African countries have to reach a 7% rate of development. If the rate of exports of petrol from Africa to other countries had continued as it was in the 1980's, we would have seen a level of 161 million dollars in the year 2000 as opposed to the 69 million dollars.

It is not considered as normal that the world trade ratios follow a downward trend while in comparison the population in the continent follows an upward trend. Whilst in the years 1960 to 1969, the continent held a 5% level, this rate dropped to 2.3% level, between the years 1990-1998. The decrease in the per capita income and the higher cost of transportation and the distance to the important markets have an effect on this formation. But then again, the capital that must be invested in the continent flows to European states due to higher reliability. In fact, in the year 1991, Financial Times recorded that the capital that leaves the continent comes to 135 million dollars. If only 10% of this were to return to the continent, it would equal more than 12 times that of all the foreign investments made on the continent. The fact that the continent over the past year, has depended more on higher revenues from raw material resources than they have in the past years points to one of the continuing major deadlocks. It is necessary that investments begin to be made with regard to the area of productions immediately.

Foreign debt continues to be one of the most serious dead-ends that African countries are trapped in and globalization seems to be one of the biggest road blocks in the way.

In general, African countries, in terms of safety, have left behind the civil disorder that was prominent in their environment in the past. The democratic rule that started in the 1990s has won over an undeniable sense of stability for the continent. Other than Somalia and The Sudan's Darfur conflict which have been active recently, many African countries have entered a stage of peace in terms of civil conflicts. However, the Ivory Coast, Sierra Leone, Liberia, Guinea, and the Democratic Republic of Congo still seem to have a long way to go on the road to civil rest. The Sudan resolving the conflict of Southern Sudan, which had been active for years, is a great political success in and of itself.

The aid support carried out on an international level to Africa seems to be decreasing as time passes and is accepted by all parties as not being a valid long-term resolution. Whereas in the 1990s, helping an African in need came to 39 dollars per individual, this amount fell to only 9 dollars in the 2000s. This shows that as time passes, the rest of

the world becomes insensitive to the famine on this continent.

The way Turkey approaches Africa in International relations:

The Relations Between Turkey and Africa in the Globalization Process (Ankara 2003) titled book of Ambassador Numan Hazar is a work that goes beyond classic works on Africa although limited in content. With the efforts shown by Africa Work Group that was formed by TASAM towards the end of 2004, the 1st International African Congress in the year 2005 and the 2nd International Turkish-African Congress that was organized in the year 2006 are deemed as significant indications of opening out to this continent. The Ottoman-African Relations titled book that has been one of TASAM publications again, is important in the sense that it renders a perspective to this field. The international relations that is considered as one of the most favored fields of interest in the academic circles of our day concentrates on the relations between European Union, Caucasians, the Balkans, Middle east and USA. Our universities have not yet grasped the importance of Africa in the academic sense and as such none of them has a center on African Research. Other than the communication between the political governments and the related institutions of the government on the subject, it is not yet possible to talk about serious data that has entered the records.

THE CONCLUSION OF MEETING ON AFRICA: OPINIONS AND RECOMMENDATIONS

After the speakers in the meeting presented their points of view, Ambassador of Nigeria, Adamu Ajuji WAZIRI, addressed the participants in the meeting, in this last section of the gathering in which the opinions, recommendations and questions were voiced. The Ambassador in his speech stated that Africa is not known very well outside the continent and that it is made up of 50 different countries. The ambassador continued his speech by saying Turkey has announced that the year 2005 would be the year to open up to Africa and following this, numerous Turkish entrepreneurs have made investments in the area. The Ambassador emphasized the fact that Africa is faced with very many problems, and added that although there is a belief to the contrary, the African people don't shy away from responsibility and with the development of new employment areas and provision of the necessary means, the people of the region will become aware of their responsibilities. WAZIRI later on stated that, the Continent is adversely effected from the epidemics and the drought due to its economy that is based on agriculture. He said that this year in Turkey, people were concerned due to the low volume of precipitation and that in Africa; drought is one of the main problem areas.

TASAM Chairman Suleyman SENSOY in response to a question of Moroccan diplomatic mission asking what was meant by developing a vision together with Africa said the following; It is well observed that Africa is in the process of developing a vision on the basis of African Union, and that in this vision that is being developed in relation to the internal problems of each country and the continent in general, Turkey would like to help solve the subject matter problems and establish cooperation under just conditions and such a thought summarizes very well this kind of meetings and the relations that are being developed.

SENSOY stated that the thoughts and good will of Turkey related with the Continent of Africa are hidden in its history and he emphasized that within this context, it is required by the parties to contribute to the developing vision and to develop relations that are correct on the basis of power and justice

SENSOY reminded that the Government of Republic of Turkey and the institutions of the Turkish State are in an increasing effort to develop relations with the countries of Africa continent and that TASAM's objective as a non-governmental organization is to contribute to these developments

Later on, Ministry of Education Foreign Affairs General Manager Asst. Prof. Ibrahim OZDEMIR addressed the attendees and stated that the timing of the meeting was very appropriate before evaluating the relations with the African Countries in the area of education. OZDEMIR stated that many African citizens are attending post graduate studies in Turkey and in the last period students from Turkey went to Africa for educational purposes and that the Exchange as such contributes to the development of mutual relations. OZDEMIR furthermore added that as the Ministry of Education, they grant scholarships to many African Students and they doubled the number of such scholarships in a very short period of time.

SENSOY reminded that the 3rd Turkish-African Congress will be organized in December 2007 by TASAM which arranged the 1st and the 2nd congress, and he pointed out that the agenda related to the African continent will be busy in the year 2007, reminding how Prime Minister Recep Tayyip ERDOGAN participated in African leaders' summit that was organized in Addis Ababa and his statement that it was planned to have a summit of the Presidents of African States in Turkey. He furthermore, stated that in the 2nd Workshop that is planned to be arranged by TASAM, opinions and ideas will be exchanged with regard to the 3rd Turkish-African Congress.

Senegal Ambassador, Babacar Carlos MBAYE, stated that meetings are very important in terms of the developing process and that it is necessary to have meetings of this kind frequently. Following the Ambassador, the General Manager of TASAM Atilla SANDIKLI addressed the meeting and stated that although it may take some time for the results of this kind of meetings to take effect, the expectations are for support to be received and concrete results to be obtained from the mutual cooperation.

SANDIKLI mentioned the stages that might be needed for this and stated that the prevailing problems in Turkey must be brought up along with the subject of Africa and these must be investigated before the areas of cooperation are determined, and following the formation of a common vision in these areas the mutual action plans must be made.

He stated that TASAM African Institute is interested in the problems of Africa with the purpose of helping them and bringing forward the information and documents missing in Africa.

SANDIKLI said, “Our expectation is for the African States to help create awareness with respect to Turkey in their region” and he added that by this way they will be able to contribute to the cooperation among the people from different continents.

SANDIKLI also mentioning that the studies with respect to Africa are in their development stage, stated that the investment opportunities as well as the areas of cooperation will develop in time. He also added that the studies conducted by TIKa in the region as well as the intense activities carried out are extremely important in terms of future relations.

The Ambassador of Nigeria, Adamu Ajuji WAZIRI, stated that in this kind of meetings, the representatives of non-governmental organizations from the Continent of Africa must also take place as guests and TASAM Chairman SENSOY said that they found the suggestion very positive and emphasized that they might be applying for support from Turkish Government Authorities and the Chairman of the African Association Commission KONARE, with regard to the subject.

Süleyman SENSOY, in conclusion to the meeting extended his gratitude to the Ministry of Foreign Affairs, Diplomatic representatives of African States, other institutions and representatives for their participation and contribution and extended his special thanks to TIKa for the support they provided to the project.

WORKSHOP PARTICIPANT LIST

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey

H. E. Kenan TEPEDELEN- Ambassador-Advisor
Raif KARACA- Head of African Department

Embassy of Federal Republic of Nigeria

H. E. Adamu Ajuji WAZIRI- Ambassador

Embassy of Senegal

H. E. Babacar Carlos MBAYE- Ambassador
Nicolas NYUYKY- Counsellor

Embassy of Libyan Arab Jamahiriya

H. E. Mohammed Ahmed MANGUSH- Ambassador

Embassy of the Kingdom of Morocco

Mhamed IFRIQNE- Counsellor
Muhammad CHAKIB- Counsellor of Economy

Embassy of Sudan

Abdelgader Abdallah Muhammed DAFFALLA- Counsellor
Dr. Muhammad Abualkhir SAIED- First Secretary (Consul)

Embassy of Tunisia

Jamila ELOVAER- Counsellor
Khaled SALHI- Counsellor Economy and Trade

Embassy of Egypt

Aly SIRRY- Counsellor

Embassy of Algeria

Ali MEKATI- Counsellor

Embassy of Republic of South Africa

Saral Van ZYL- Counsellor
Andre Van STRATEN- Head Clerck

Embassy of Ethiopia

Teramed ADANE- Attaché
Binega TEWELDE- Attaché

TİKA

Özlem GÜVENÇ - Technical Aid Expert
Nihal ERSOY - Technical Aid Expert

Ministry of Education External Relations Directorate General
Assoc. Prof. İbrahim ÖZDEMİR- Director General

Undersecretariat of the Prime Ministry For Foreign Trade
Atilla KIZILARSLAN - Head of Department
Caner SANNAV- Assistant Expert

Prime Ministry State Planning Organization
Kaan AKDOĞAN- Directorate General of Foreign Economic Relations- Assist Exp.

Department of Religious Affairs External Relations Directorate
Assoc. Prof. Ali DERE- Chairman

Turkish- African Cultural, Social and Economical Co-operation Association
Haydar ÇAĞIL- Secretary General
Prof. Kemalettin ÖZDEMİR- Coordinator

Turkish Exporters Assembly
Esra VURDU- Representative of Ankara

Molino Mechanical Industry and Trade Inc.
Ali Haydar AKÇAY- Assistant of Vice Chairman

Petrol Building Foreign Trade ve Limited Company
Vahap YILMAZ- Administrator
Mehmet Şükrü EROĞLU- Advisor
Abdullah KÖSEOĞLU- Advisor

TASAM

Süleyman ŞENSOY- Chairman
Prof. Tacisar ONUK
Atilla SANDIKLI- Director General
Gönül İSMAİLBEYLİ- Representative of Ankara
Assoc. Prof. Ahmet KAVAS- Director of African Institute
Prof. Bülent ARAS- Project Director
Murat AYDEMİR- TASAM IT Manager
Arzu YORKAN- TASAM- Middle East Study Group
Ufuk TEPEBAŞ- TASAM- Global and Regional Power Centers Study Group